

ΓΑΥΔΟΣ Η ΕΣΧΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ και ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ
ΤΟΥ ΟΜΟΡΦΟΥ, ΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟ

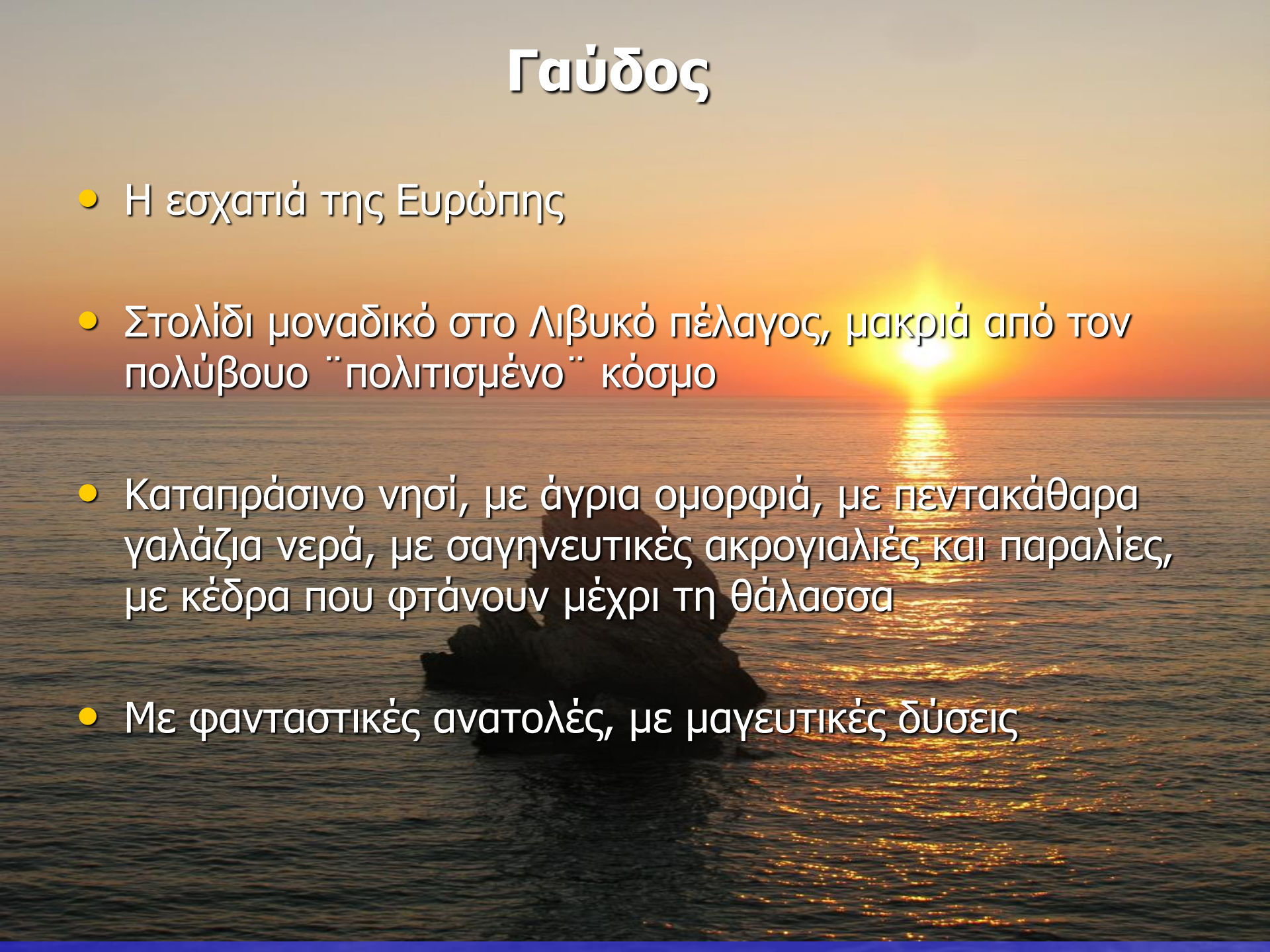
Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών
Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος

Η ΓΑΥΔΟΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

- Ογυγίη, Ωγυγία, Γωυγία, Γαυγία, Γαυδία, Γαύδος, Κλαύδη, Γκόζο, Γκόντι, Κλαούντια, Κλάουντος είναι μια σειρά από τα ονόματα με τα οποία συναντάμε τη Γαύδο σε διάφορες περιόδους της ιστορίας.
- Ονόματα που καταμαρτυρούν μια αδιάκοπη κατοίκηση του νησιού από πολύ παλιούς χρόνους μέχρι σήμερα.

Γαύδος

- Η εσχатиά της Ευρώπης
- Στολίδι μοναδικό στο Λιβυκό πέλαγος, μακριά από τον πολύβουο “πολιτισμένο” κόσμο
- Καταπράσινο νησί, με άγρια ομορφιά, με πεντακάθαρα γαλάζια νερά, με σαγηνευτικές ακρογιαλιές και παραλίες, με κέδρα που φτάνουν μέχρι τη θάλασσα
- Με φανταστικές ανατολές, με μαγευτικές δύσεις

ΓΑΥΔΟΣ

- Το ονειρεμένο νησί του Οδυσσέα και της Καλυψούς
- Το αραξοβόλι των ταξιδιωτών, των εμπόρων της Αφρικής και των πειρατών
- Τόπος μέθεξης χιλιάδων “αναχωρητών” του καλοκαιριού.
- Ψαρότοπος, με λιγοστούς αλλά καλόκαρδους κατοίκους που με καρτερία περιμένουν τις καλύτερες μέρες του καλοκαιριού.

ΓΑΥΔΟΣ

- Σταθμός μεταναστευτικών πουλιών κατά το μακρινό ταξίδι τους από την Αφρική προς την Ευρώπη και αντίστροφα.
- Καταφύγιο φώκιας και χελώνας careta-careta.
- Αποκούμπι ναυαγών, όπως του Αγίου Ιωάννη του Ερημίτη, των 99 Αγίων Πατέρων και του Αποστόλου Παύλου
- Αλλά και σκληρός τόπος εξορίας πολιτικών κρατούμενων από το 1929 μέχρι και το 1951

Γαύδος

- Πεύκα, κέδρα, αβόρανοι, αγκίσσαροι και σκίνα στολίζουν το νησί, ενώ ρείκια, θύμιοι και θρίμπια σκορπούν μεθυστικά αρώματα στον αέρα.

Δεν είναι τυχαίο ότι η Γαύδος έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Natura 2000.

Gavdopoula

ΓΑΥΔΟΣ

μεταξύ Λιβύης και Κρήτης

Γαύδος, 32 ναυτικά μίλια μακριά από την
Παλιόχωρα, 22 από τη Χώρα Σφακίων

Γαύδος: 170 μίλια μακριά από το
Τομπρούκ της Λιβύης.

© 2006 Europa Technologies

Image © 2006 TerraMetrics

© 2005 Google

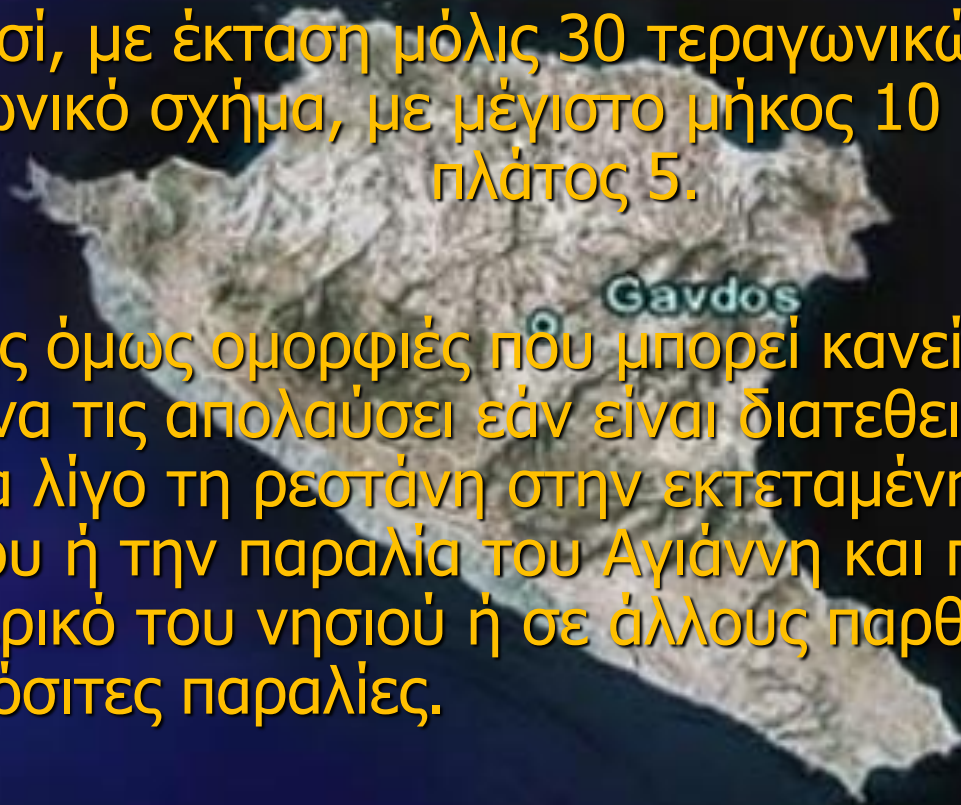
Pointer 34°50'22.86" N 24°05'11.10" E elev 605 ft

Streaming ||||| 100%

Eye alt 14.41 mi

Γαύδος

- Μικρό νησί, με έκταση μόλις 30 τετραγωνικών χιλιομέτρων, με τριγωνικό σχήμα, με μέγιστο μήκος 10 χιλιόμετρα και πλάτος 5.
- Με μεγάλες όμως ομορφιές που μπορεί κανείς να τις ανακαλύψει και να τις απολαύσει εάν είναι διατεθειμένος να ξεχάσει για λίγο τη ρεστάνη στην εκτεταμένη αμμουδιά του Σαρακίνικου ή την παραλία του Αγιάνη και περπατήσει ή στο εσωτερικό του νησιού ή σε άλλους παρθένους τόπους και δυσπρόσιτες παραλίες.

- Καραβέ, Τουρκαύλακο, Σαρακίνικο, Αγιάννης, Λαυρακάς, Πύργος και Ποταμός
- Τρυπητή, Λακκούδι και Κόρφος, είναι μερικές από τις χάντρες των μαργαρυταρένιων ακτών του νησιού.

Νήσος Γαύδος

0 600 m.

- ❶ Σπίτι εξορίστων
- ❷ Δημοτικό σχολείο
- ❸ Φάρος
- ❹ Αρχ. Ανασκαφές
- ❺ Λαξευτοί τάφοι
- ✝ Εξωκκλήσι
- ~ Παραλία
- Βατό οδικό δίκτυο
- Μονοπάτι

Καραβέ

Σαρακίνικο

Τουρκαύλακο

Αγιάννης

Πύργος

Λαυρακάς

Ποταμός

Μπο

Αλυκή

Λακκούδι

Άγριο ανάγλυφο

Και άγρια ομορφιά

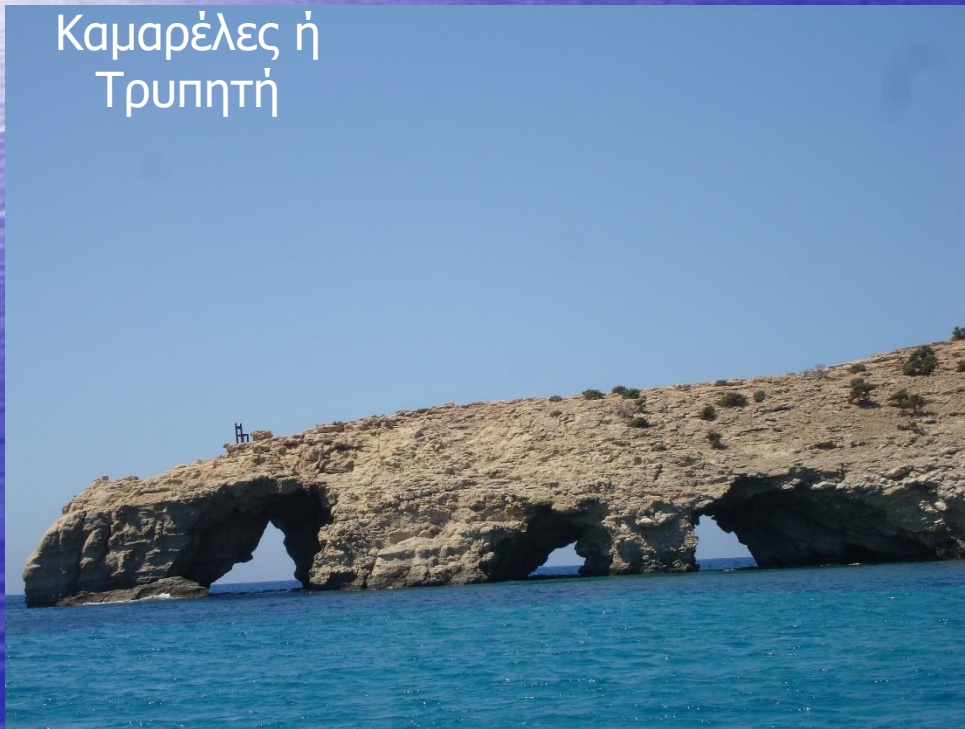
Κεφαλή

Άσπες

Καμαρέλες ή
Τρυπητή

Η βραχονησίδα στην Τρυπητή

Καλοχαραγμένα μονοπάτια προσφέρονται για
μαγευτικές περιηγήσεις στο νησί:

από τον Κόρφο ή τα Βατσιανά στην Τρυπητή

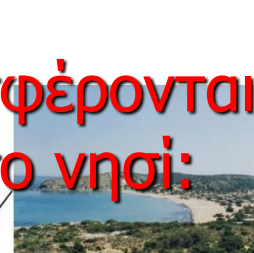
από το Καστρί στην Άμπελο και από εκεί στον Μπό ή τον
Ποταμό

από το Χαμουρσιό στον Κεδρό, στον Πύργο στη
Στραβόλιμνη, τον Λαυρακά και τον Αγιάνη

από τα Βατσιανά στον Κόρφο

από τον Αγ. Παντελεήμονα στο Καστρί

Από το σπίτι των εξορίστων στο Καστρί κ.α.

0 500 m.

- ① Σπίτι εξορίστων
- ② Δημοτικό σχολείο
- ③ Φάρος
- ④ Αρχ. Ανασκαφές
- ⑤ Λαξευτοί τάφοι
- ✝ Εξωκκλήσι
- Παραλία
- - - Βατό μονοπάτι

Καστρί, Ξενάκι, Βατσιανά, Άμπελος, είναι οι
λιγοστοί γραφικοί οικισμοί του.

Σκόρπια, πέτρινα μετόχια σ'όλο το νήσι,
αφημένα στη φθορά του χρόνου,
υπενθυμίζουν στον επισκέπτη παλιές εποχές
ακμής και κατοίκησης.

Τα Βατσιανά στο νοτιοανατολικό άκρο της Γαύδου

Ο φάρος είναι ένα από τα αξιοθέατα του νησιού.

Στα αξιοθέατα μπορούν να προστεθούν:

Το σπίτι των πολιτικών εξορίστων στο Σαρακίνικο,

Το βενετσιάνικο κάστρο στην Κεφαλή,

Τα ρωμαϊκά και παλαιοχριστιανικά ερείπια στον λόφο του
Αγιάννη,

Οι λαξευτοί τάφοι στο Λαυρακά,

Οι περίφημες Καμαρέλες στην Τρυπητή,

Οι ανασκαφές στο Σαρακίνικο, Κόρφο και στα Σιώπατα
και βέβαια το μικρό λαογραφικό μουσείο στα Βατσιανά.

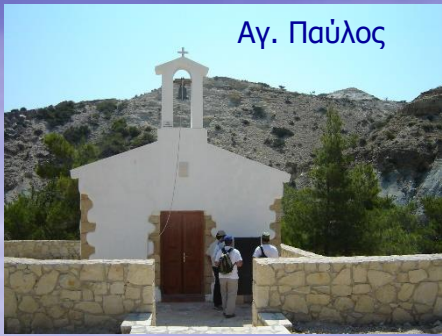
Το σπίτι των πολιτικών εξόριστων στο Σαρακίνικο

Δεκαεπτά μικρά, απέριττα εκκλησάκια στολίζουν το νησί.
Μητρόπολη η Αγία Τριάδα στο Καστρί

Αγ. Παύλος

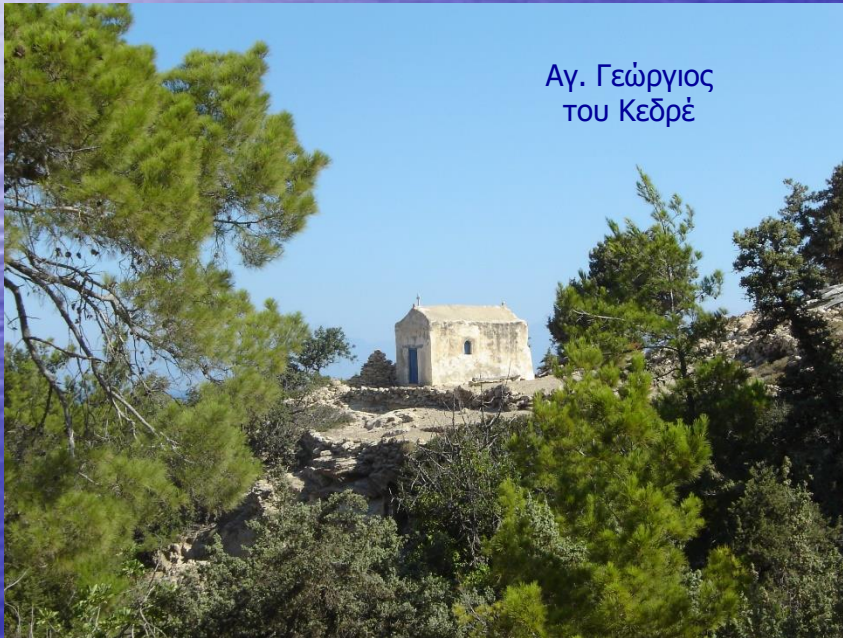
Αγ. Ιωάννης

Αγ. Νικόλαος

Αγ. Γεώργιος
του Κεδρέ

Αγ. Παντελεήμονας

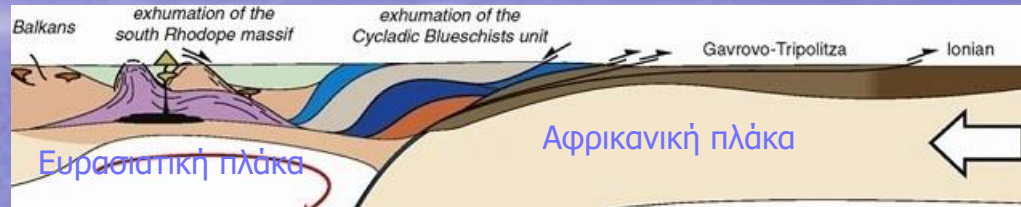

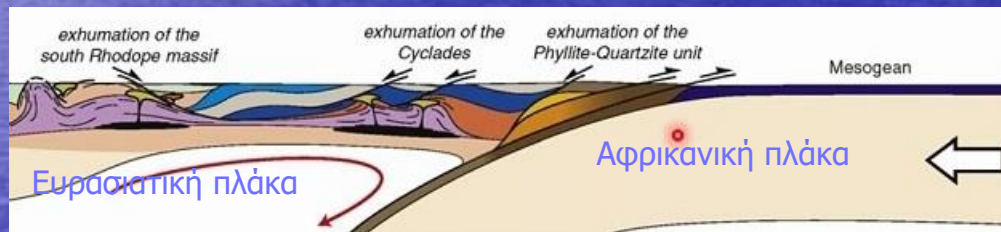

Η ΓΑΥΔΟΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

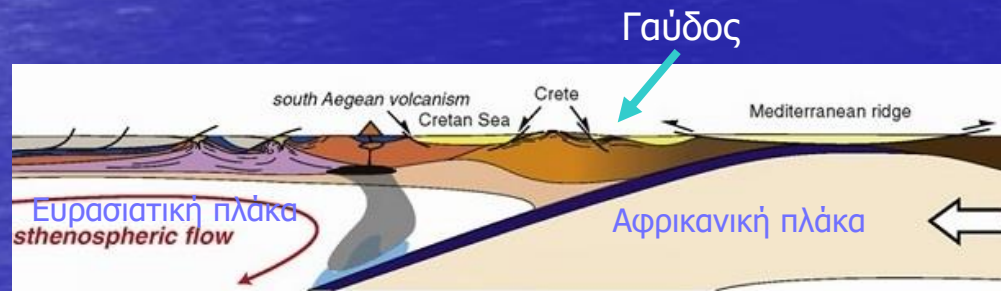
Η Γαύδος βρίσκεται στα όρια σύγκλισης δυο μεγάλων
λιθοσφαιρικών πλακών:
της αφρικανικής και της ευρασιατικής

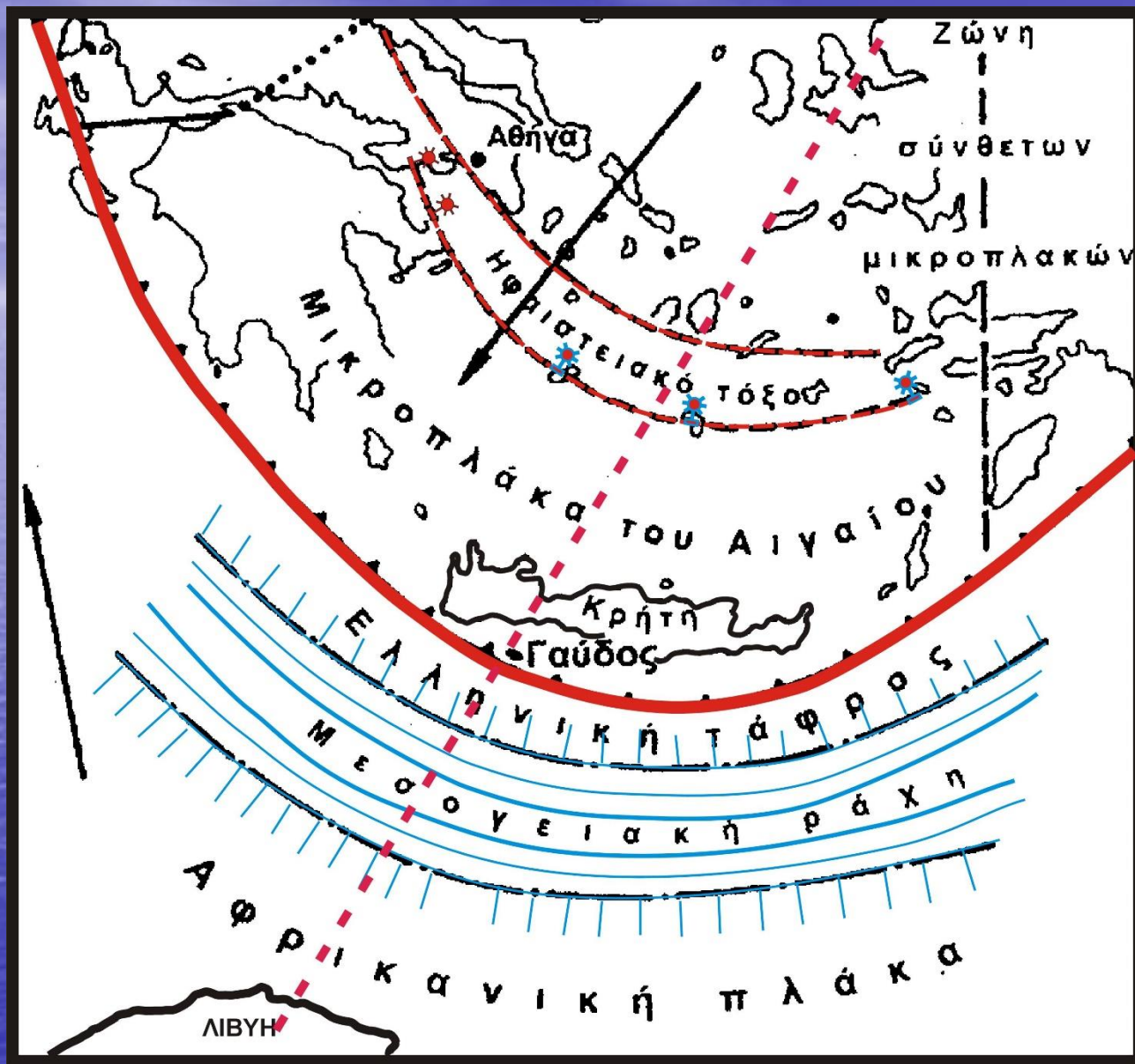
Πριν από 30 εκ. χρόνια

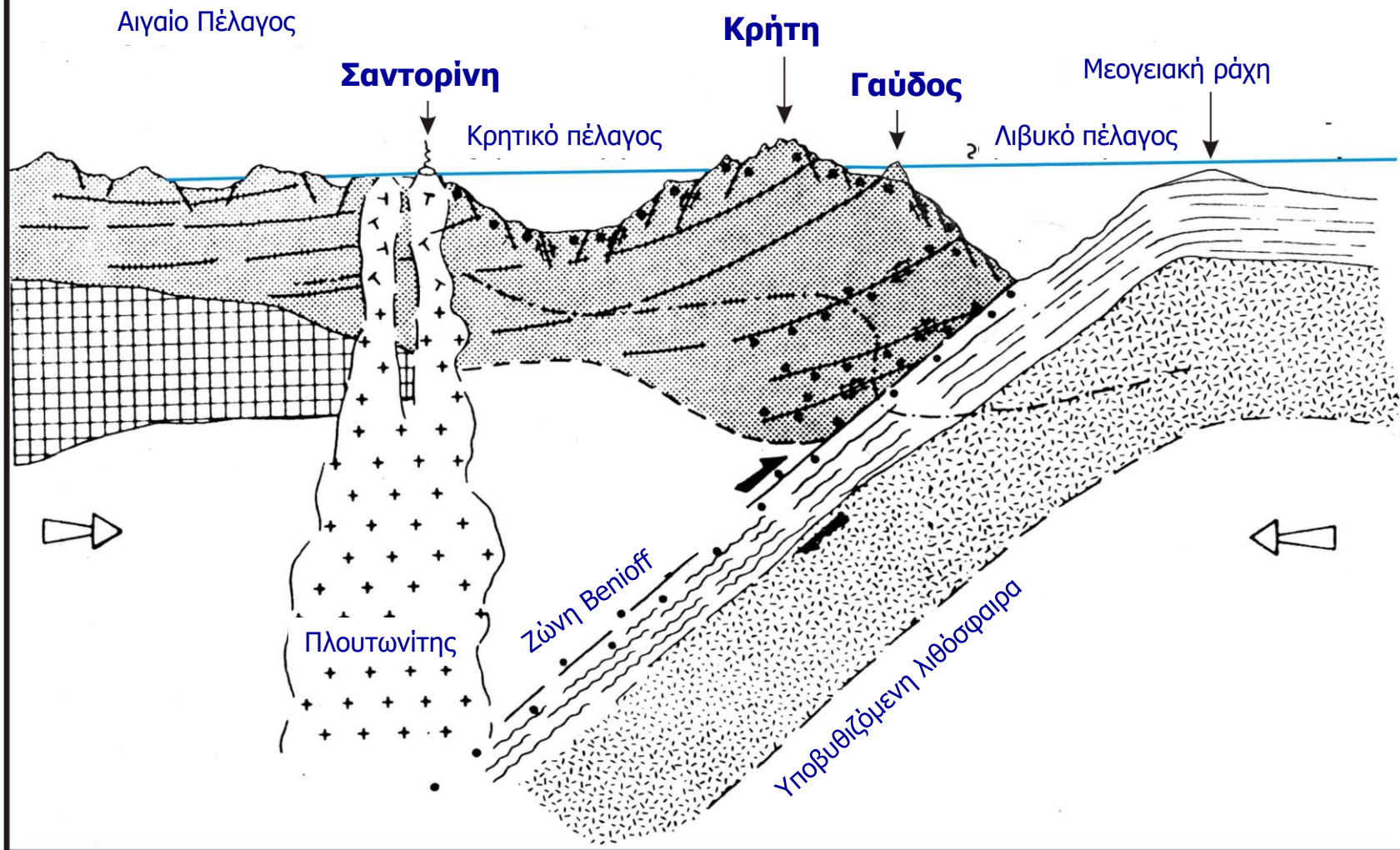

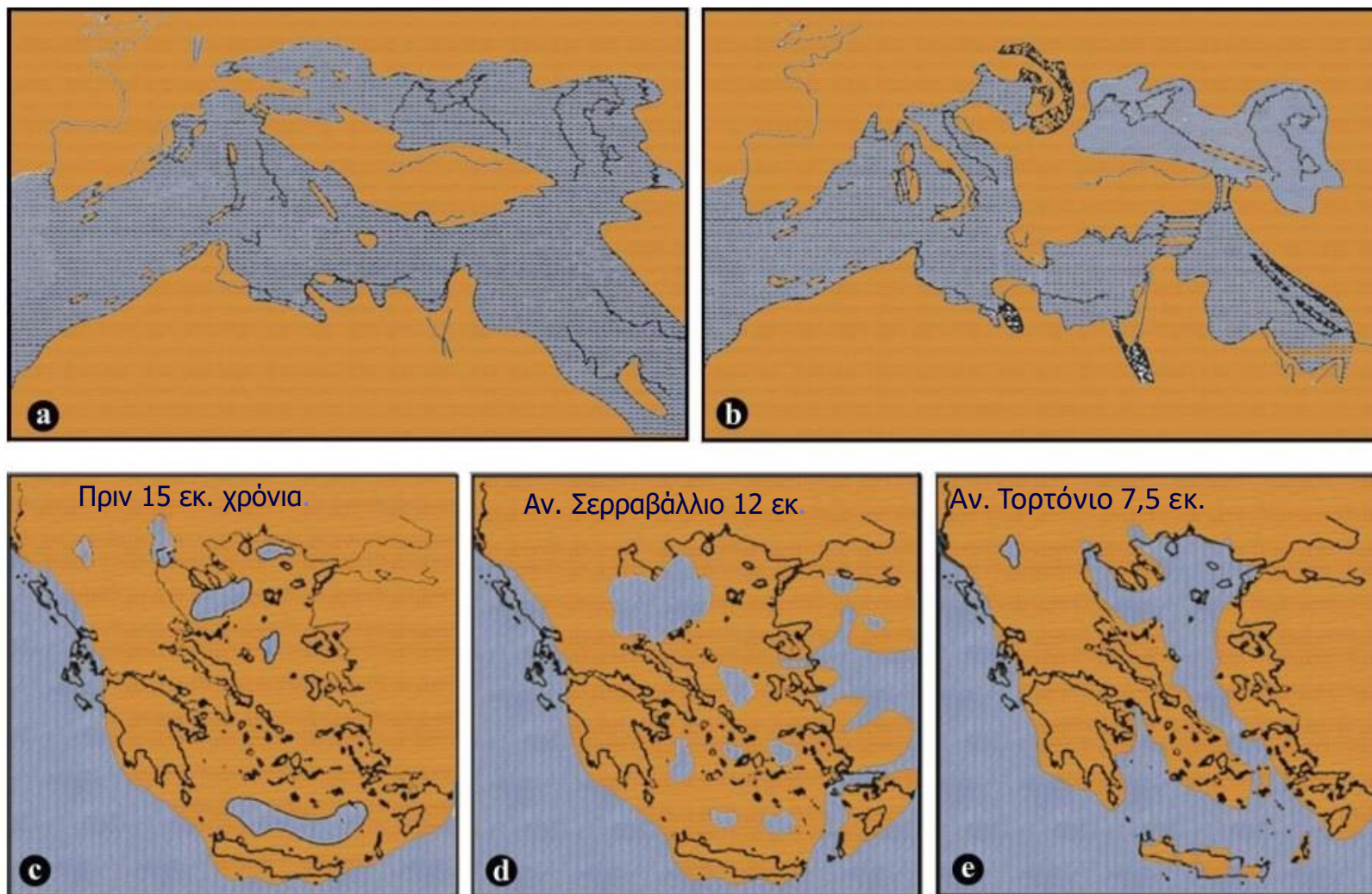
Πριν από 15 εκ. χρόνια

Σήμερα

Text-figure 2.3. a–b. Palaeogeographic reconstruction of the Mediterranean sea, a. upper Oligocene, b. Middle Miocene (modified from STEININGER and RÖGL, 1984); c–e. Palaeogeographic reconstruction of the Greek area, c. upper Burdigalian–Langhian), d. uppermost Serravallian), e. upper Tortonian (modified from POULAKAKIS et al., 2005, after CREUTZBURG, 1963; DERMITZAKIS and PAPANIKOLAOU, 1981 and DERMITZAKIS, 1990);

Γεωλογική δομή της Γαύδου

0 0.5 1 km

Αν και η δημιουργία και η εξέλιξη της Γαύδου είναι αρκετά πολύπλοκη, εν τούτοις η γεωλογική της δομή είναι σχετικά απλή.

Στη γεωλογική της δομή συμμετέχουν:

η ενότητα της Καλυψούς

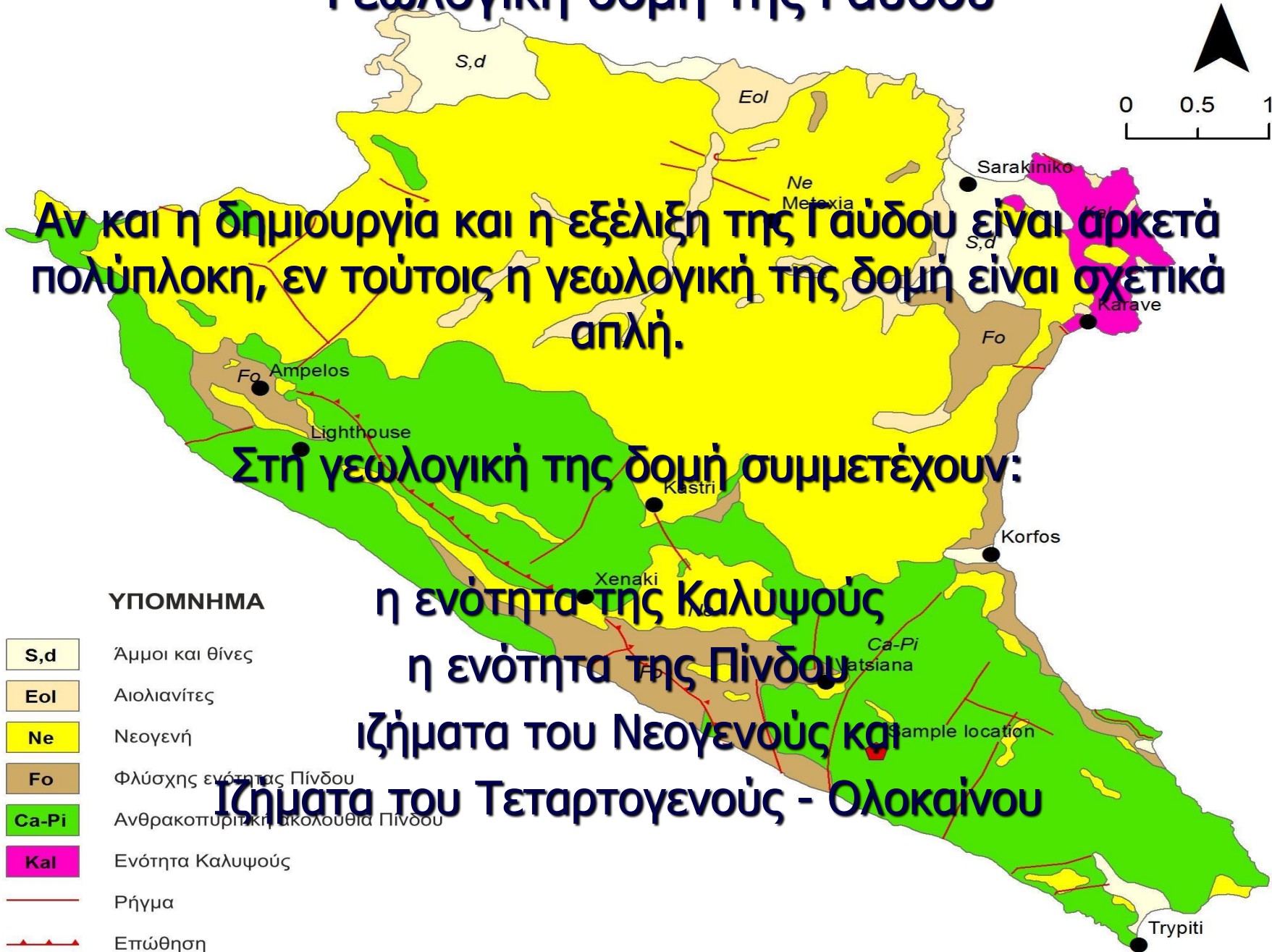
η ενότητα της Πίνδου

ιζήματα του Νεογενούς και

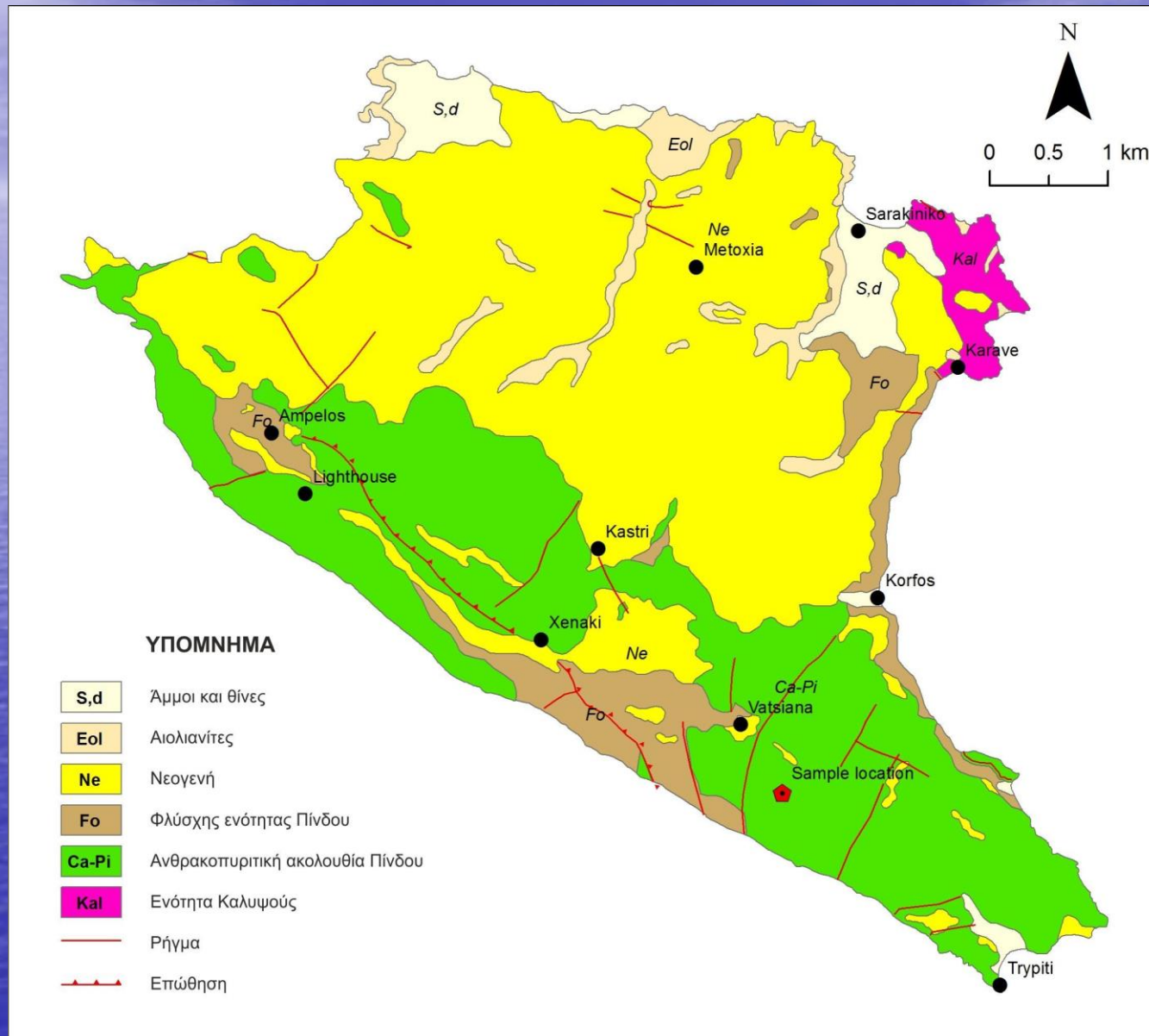
ιζήματα του Τεταρτογενούς - Ολοκαίνου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

S,d	Άρμιοι και θίνες
Eol	Αιολιανίτες
Ne	Νεογενή
Fo	Φλύσχης ενότητας Πίνδου
Ca-Pi	Ανθρακοπηριτική ακολουθία Πίνδου
Kal	Ενότητα Καλυψούς
—	Ρήγμα
▲▲▲	Επώθηση

Απλοποιημένος Γεωλογικός Χάρτης της Γαύδου

Ενότητα της Καλυψούς

Πρόκειται για ένα συνονθύλευμα πολύμικτων, μεταμορφωμένων πετρωμάτων που περιλαμβάνει μεταηφαιστίτες (πρασινίτες, μεταρυολίθους) χαλαζίτες, μαρμαρυγιακούς σχιστολίθους, πρασινοσχιστολίθους και αλβιτικούς γνεύσιους. σερπεντινιωμένους περιδοτίτες ή περιδοτίτες και πολύμικτα λατυποπαγή με λατύπες διαφόρων μεγεθών των παραπάνω μεταμορφωμένων πετρωμάτων. Η μεταμόρφωση της σειράς έγινε κάτω από συνθήκες υψηλών πιέσεων ($>7\text{kb}$) και υψηλών θερμοκρασιών ($\approx 500^\circ\text{C}$), ενώ με ραδιοχρονολογήσεις οι Seidel et al (1977), υπολόγισαν ότι η μεταμόρφωση πρέπει να έλαβε χώρα πριν από 148 εκατ. χρόνια.

Μετά την μεταμόρφωσή του, μεγάλα ή μικρότερα κομμάτια από αυτό συνονθύλευμα των πολύμικτων μεταμορφωμένων πετρωμάτων τροφοδότησαν με υλικά μια θαλάσσια λεκάνη στην οποία ελάμβανε χώρα ιζηματογένεση εναλλαγών αρενιτικών, βυσινόχρωων ή υποπράσινων ασβεστολίθων με πηλίτες, ψαμμίτες, ραδιολαρίτες και λατυποπαγών, ανωκρητιδικής ηλικίας (60 περίπου εκατομμυρίων χρόνων)

Ενότητα της Καλυψούς

Παραμένει άγνωστος ο παλαιογεωγραφικός χώρος στον οποίον σχηματίστηκε τόσο το συνονθύλευμα των μεταμορφωμένων πετρωμάτων όσο και η ιζηματογενής λεκάνη που δέχτηκε τα προϊόντα διάβρωσης του συνονθυλεύματος αυτού. Ίσως να συνδέονται με τα καλύμματα της Λυσίας στην Μικρά Ασία .

Μέσα σε κάποια από τα μεταμορφωμένα πετρώματα έχει παρατηρηθεί μεταλλοφορία χαλκού.

Αντίστοιχη ακολουθία σχηματισμών με αυτήν της Ενότητας της Καλυψούς δεν έχει αναφερθεί σε άλλο μέρος της Ελλάδας

Η ενότητα αυτή, σήμερα βρίσκεται να κάθεται τεκτονικά πάνω στους σχηματισμούς της Ενότητας της Πίνδου. Η τοποθέτησή της πάνω στην Πίνδο, συνδέεται με την τις λεγόμενες αλπικές πτυχώσεις και έλαβε χώρα πριν από 35 με 40 εκατομμύρια χρόνια.

(Μέσο – Ανώτερο Ηώκαινο)

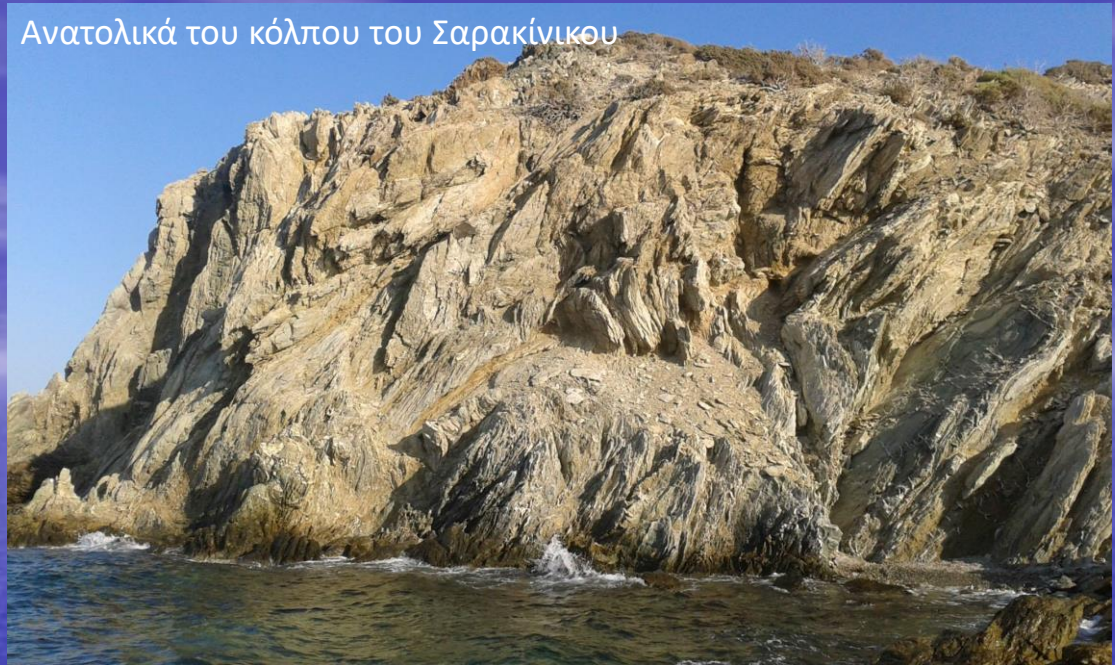
Άκρα Τσούνος

Ενότητα της
Καλυψούς

Ενότητα της Καλυψούς

Ανατολικά του κόλπου του Σαρακίνικου

Στο Τουρκαύλακο

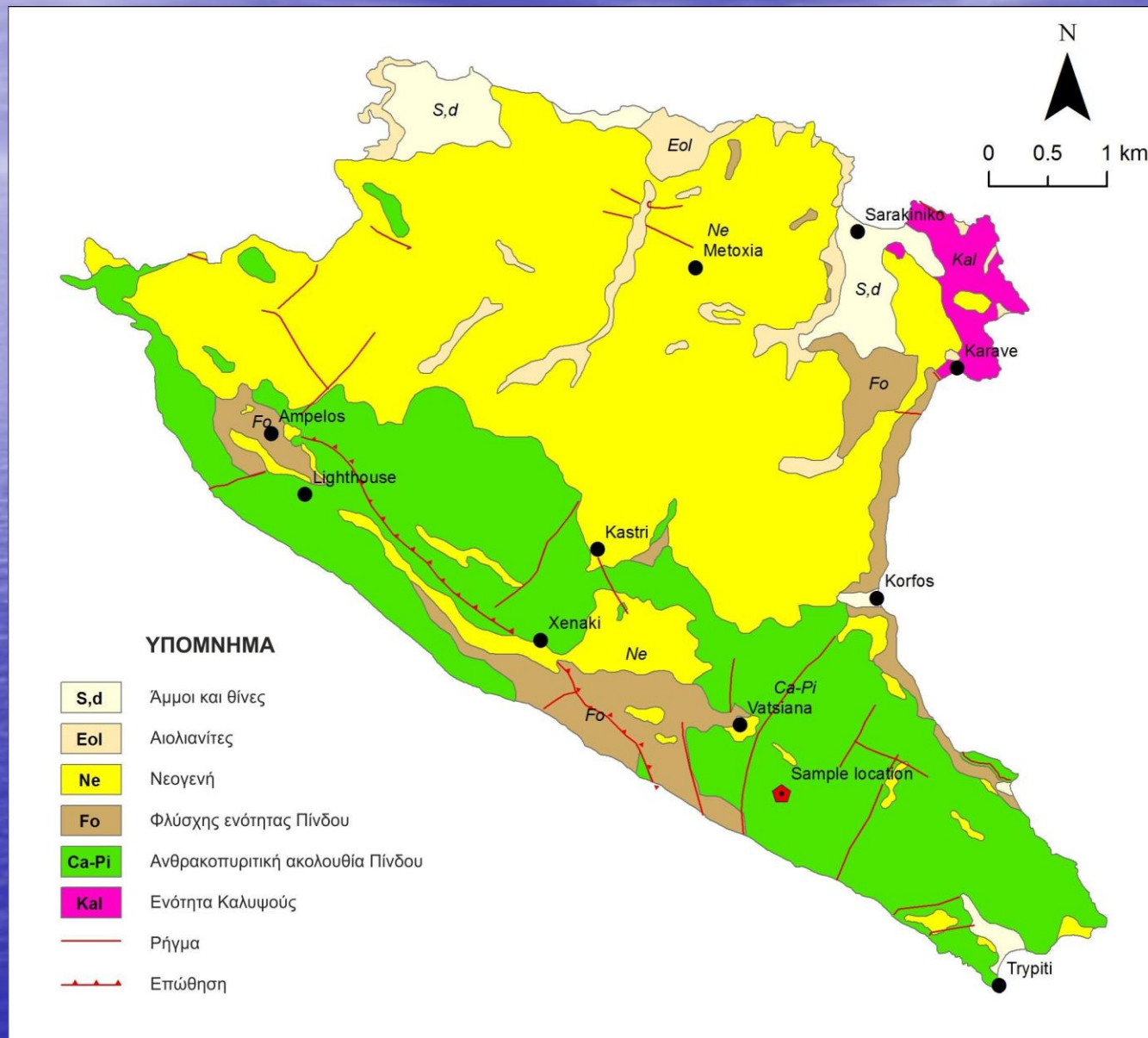

Ενότητα της Καλυψούς

Απλοποιημένος Γεωλογικός Χάρτης της Γαύδου

Ενότητα της Πίνδου

Ενότητα της Πίνδου

Οι πιο παλιοί στρωματογραφικοί ορίζοντες αντιπροσωπεύονται από ερυθρούς πηλίτες και ραδιολαρίτες του Αν. Ιουρασικού (145-150 εκ.) που μεταβαίνουν στα κλαστικά ιζήματα του πρώτου φλύσχη, κενομάνιας ηλικίας (95-100 εκ.), ο οποίος με τη σειρά του μεταβαίνει σε μιά ανωκρητιδική – κατωηωκαινική ανθρακοπυριτική ακολουθία (65 -55εκ).

Σε μερικές θέσεις η ανωκρητιδική-κατωπαλαιοκαινική ακολουθία μεταβαίνει σε τριτογενή ψαμμιτομαργαϊκό φλύσχη. Η μετάβαση ολοκληρώνεται στο κατώτερο Ηώκαινο (55 εκ.) και η απόθεση του φλύσχη φαίνεται να συνεχίζεται μέχρι το μέσο Ηώκαινο. (38 εκ.)

Σε αυτά τα μεταβατικά στρώματα εντοπίστηκε πλούσια πανίδα απολιθωμένων ψαριών.

Ενότητα της Πίνδου

Στο νησί κυριαρχεί η ανωκρητιδική-κατωηωκαινική ακολουθία που περιλαμβάνει:

α) λευκούς, γκριζόλευκους, ή ερυθρόχρους, πελαγικούς, λεπτοστρωματώδεις ασβεστόλιθους οι οποίοι σε πολλές θέσεις εναλλάσσονται με λεπτά πηλικά στρώματα, με μικρολατυποπαγείς ορίζοντες ή φέρουν ενδιαστρώσεις και βολβούς πυριτιολίθων.

β) παχυστρωματώδεις ασβεστολίθους με χαρακτηριστική την παρουσία μικροπανίδας νηριτικού περιβάλλοντος (π.χ. ρουδιστές).

Οι αναστροφές και οι λεπιώσεις είναι κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα των πινδικών ιζημάτων και είναι το αποτέλεσμα μιας προοδευτικής πτυχωσιγενούς παραμόρφωσης. Η τελευταία συνδέεται με την τελική ανάδυση της Πίνδου και συνοδεύεται ή ακολουθείται από έναν μεταγενέστερο, κανονικού χαρακτήρα, ρηγματογόνο τεκτονισμό.

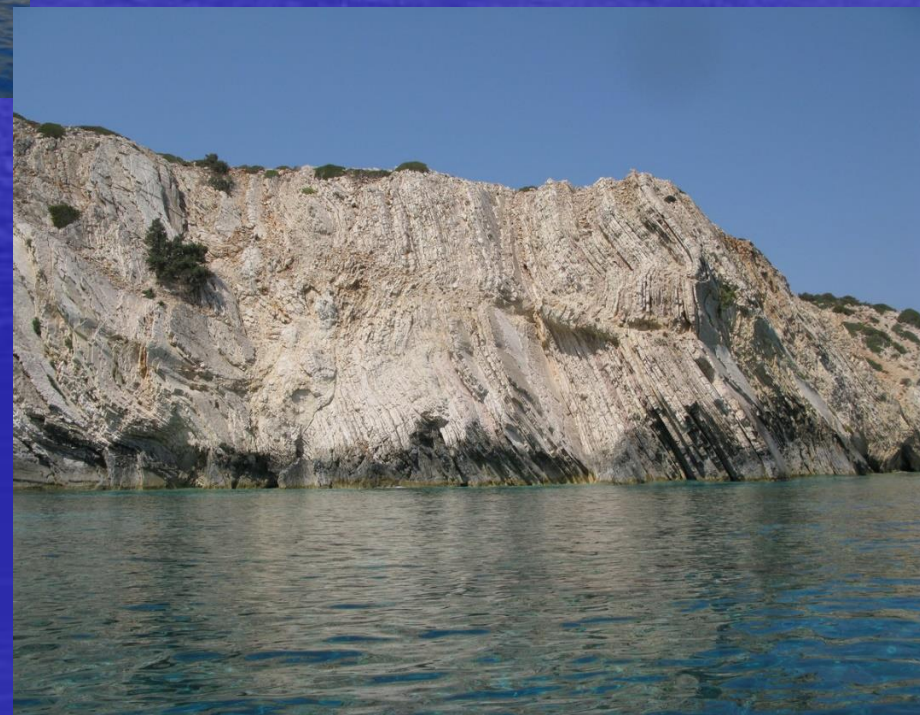
Ενότητα της Πίνδου

Ενότητα της Πίνδου

Το πετρωμένο καράβι του Οδυσσέα

Πτυχές

Ενότητα της Πίνδου

Στρώματα με απολιθωμένα
ψαρια

Απολιθωμένα ψάρια της Πίνδου

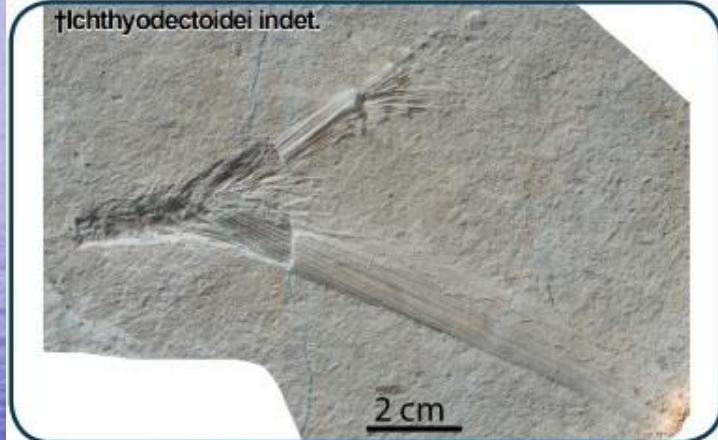
Hexanchidae indet.

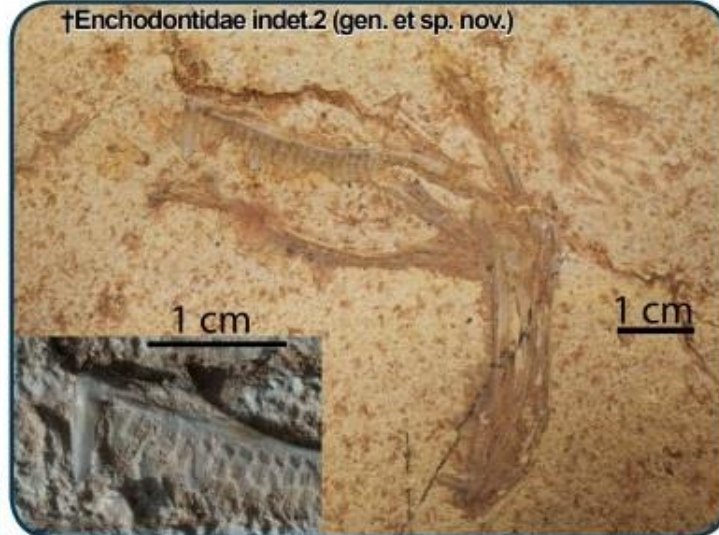
†Enchodontidae indet.1 (maybe †Enchodus cf. dirus)

†Ichthyodectoides indet.

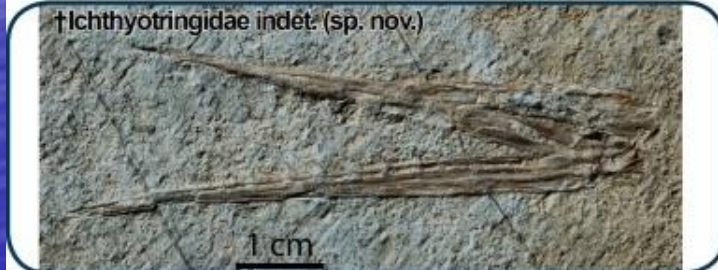
†Enchodontidae indet.2 (gen. et sp. nov.)

†Dercetidae indet.

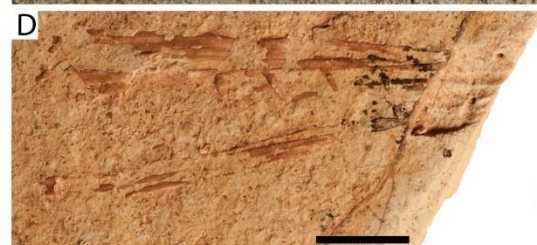
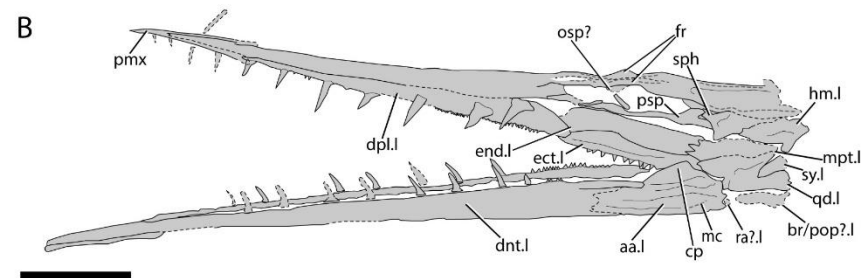
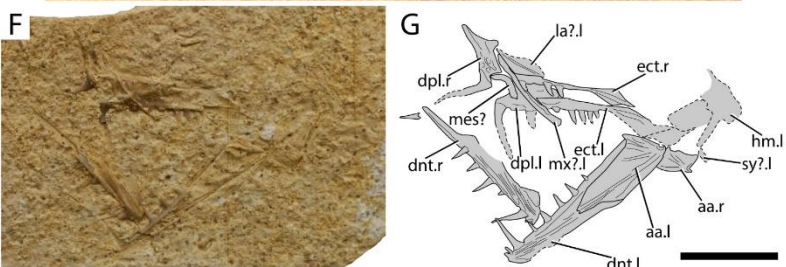
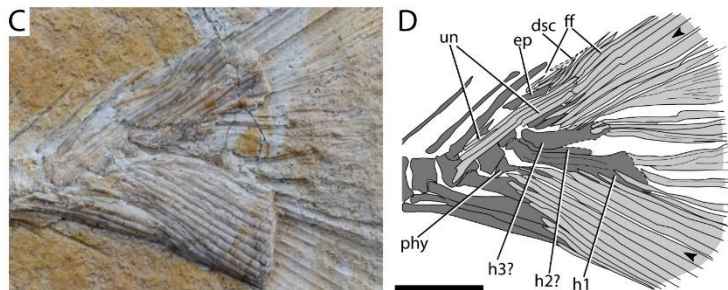
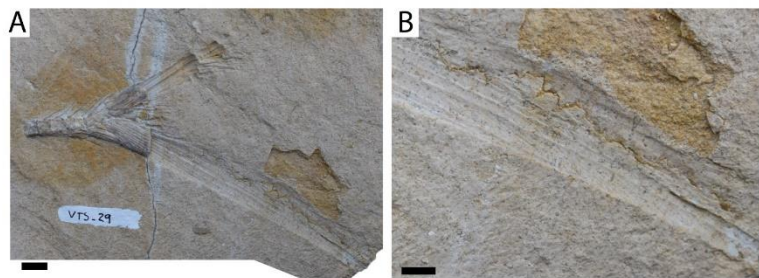

†Ichthyotringidae indet. (sp. nov.)

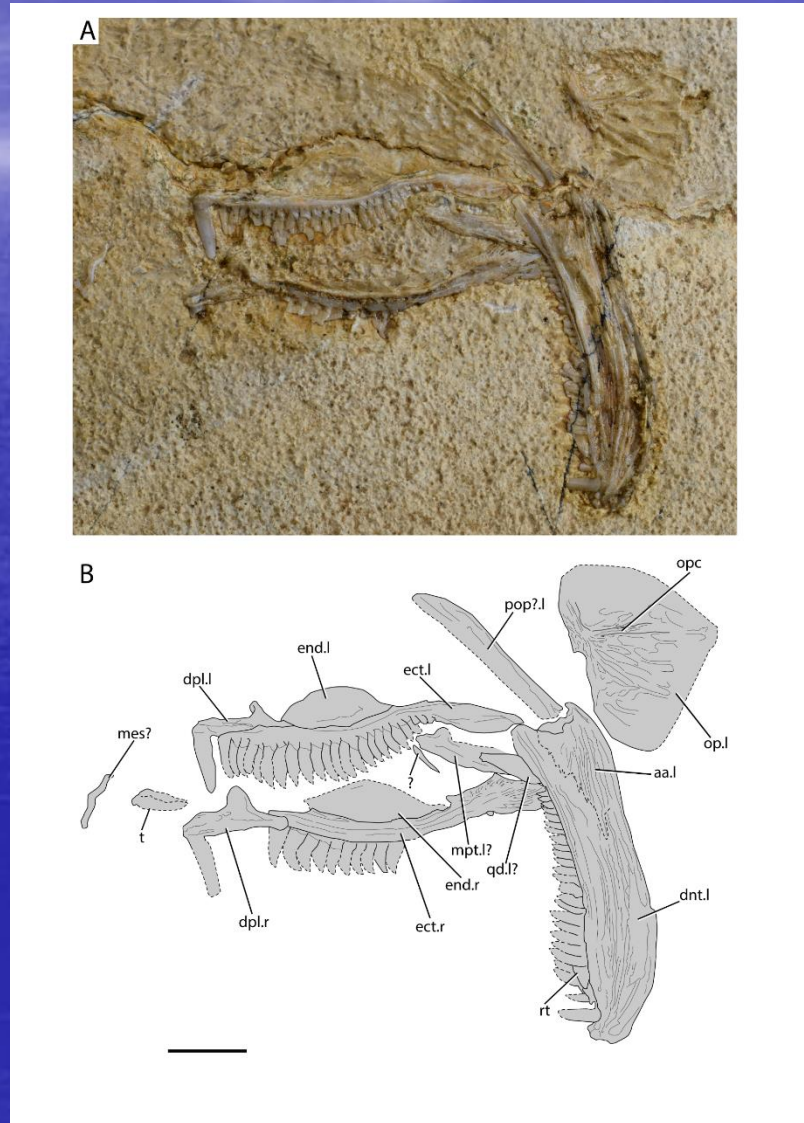
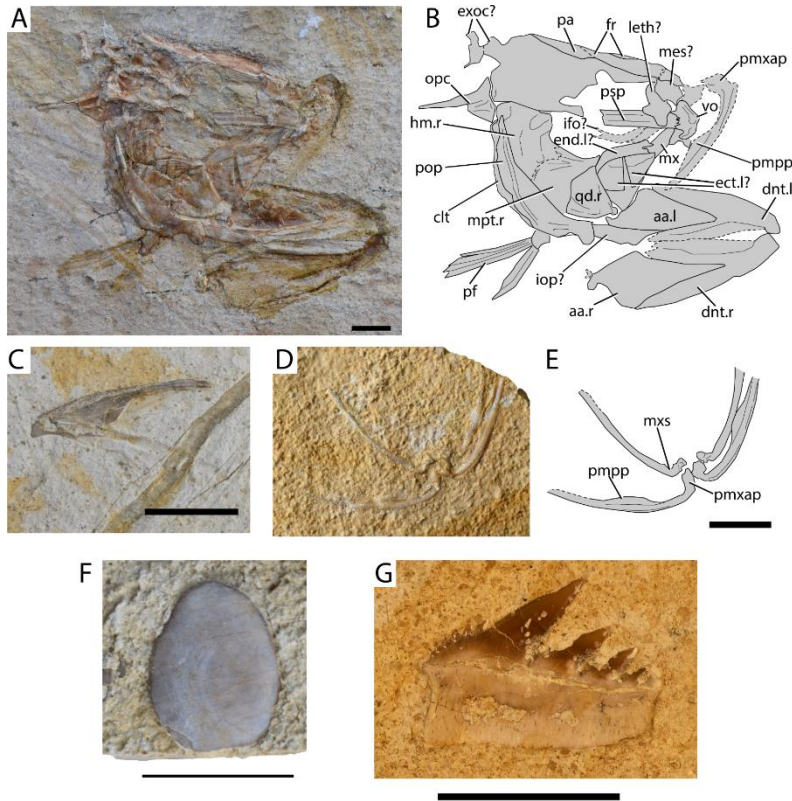

Teleostei indet.

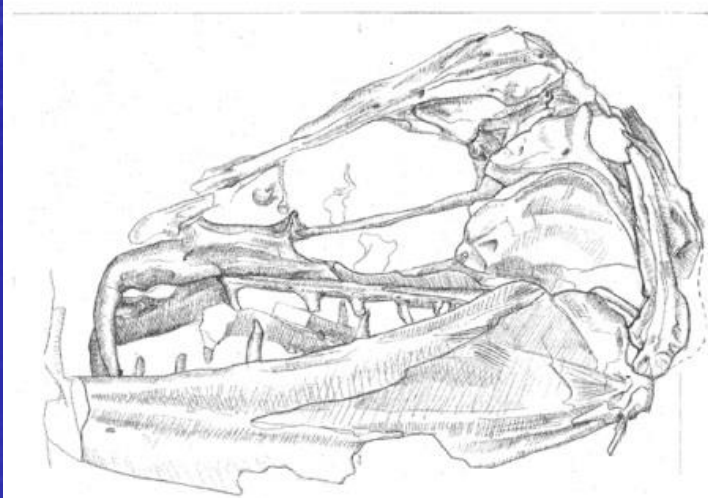
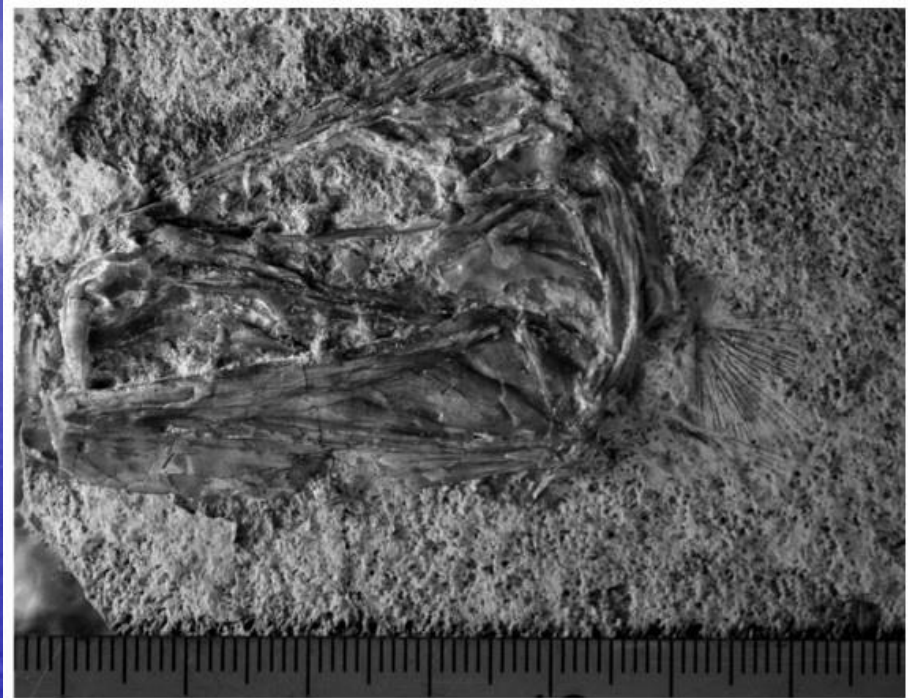
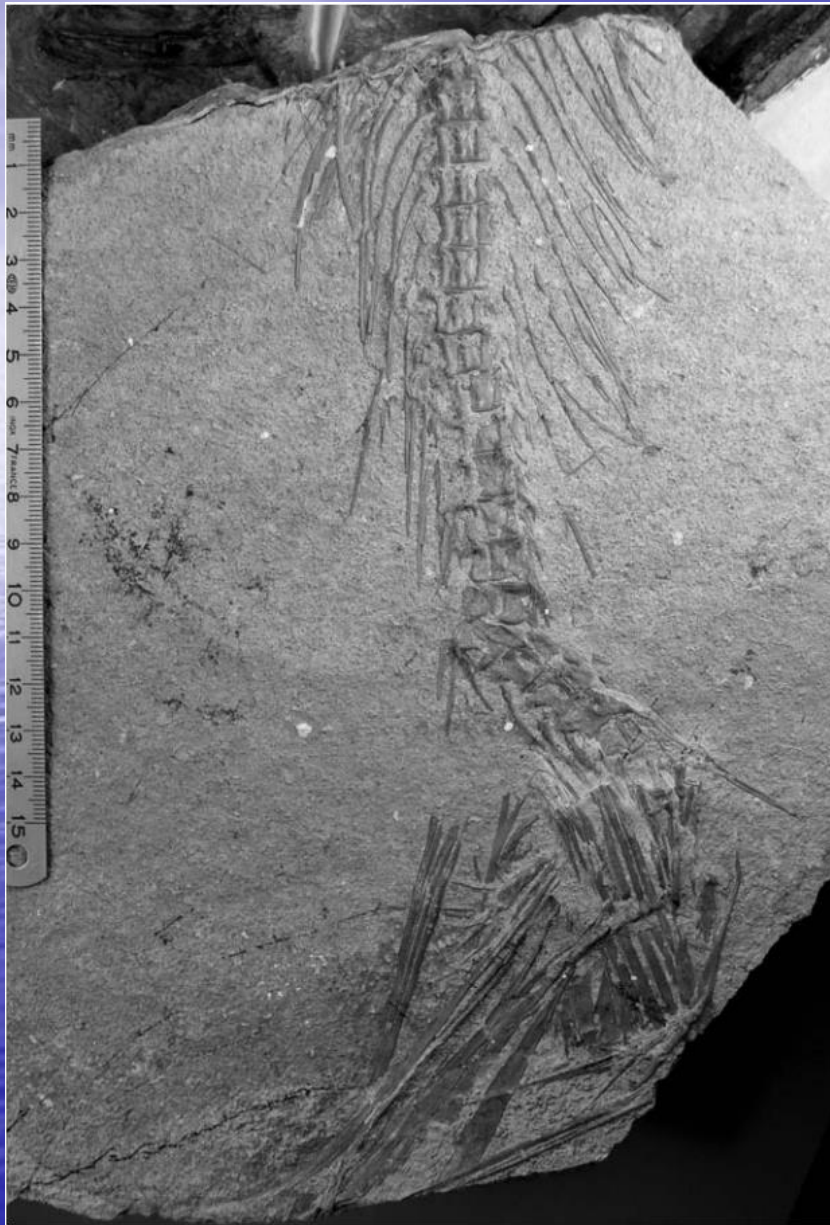

Απολιθωμένα ψάρια της Πίνδου

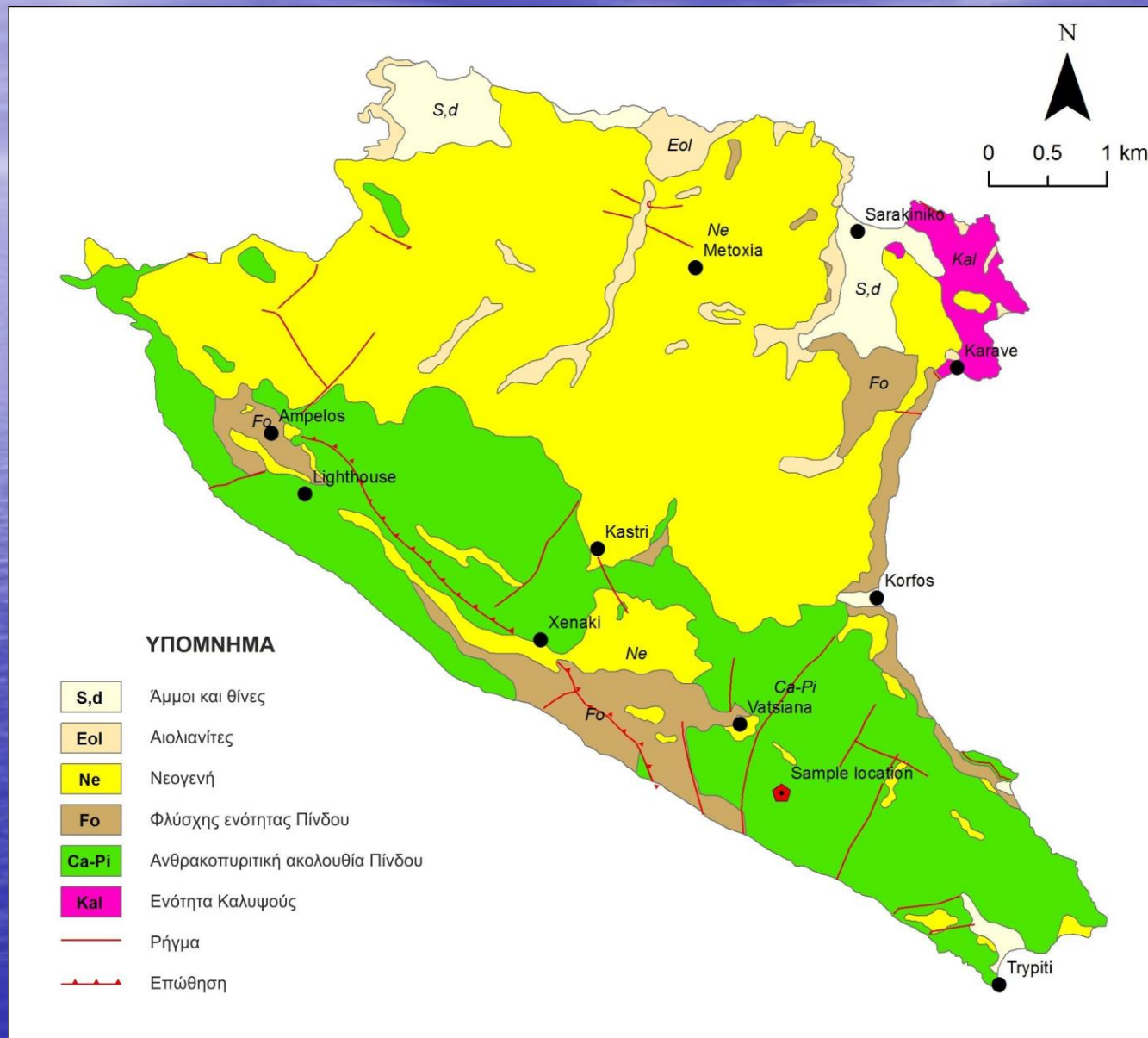

Απολιθωμένα ψάρια της Πίνδου

Απλοποιημένος Γεωλογικός Χάρτης της Γαύδου

Ιζήματα του Νεογενούς

Ιζήματα του Νεογενούς (13-5,3 εκ. χρόνια)

Τα νεογενή ιζήματα καλύπτουν τα 2/3 του νησιού και έχουν μελετηθεί πολύ καλά από πολλούς ερευνητές.

Η βάση των νεογενών συνήθως συγκροτείται από πολύμικτα κροκαλοπαγή με κροκάλες που προέρχονται από το αλπικό υπόβαθρο, και που η απόθεσή τους έλαβε χώρα κατά το κατώτερο Μέσο Σερραβάλλιο (13 εκ. χρόνια) .

Η ιζηματογένεση, με διαφορές από περιοχή σε περιοχή, συνεχίστηκε μέχρι το Μεσσήνιο (5,3 εκ. χρόνια)

Τα κροκαλοπαγή υπόκεινται άμμων, μαργών και ψαμμιτών με ενδιαστρώσεις οριζόντων πλούσιων σε **φυτικά λείψανα** και σε μακροαπολιθώματα μεταξύ των οποίων κυρίαρχη θέση κατέχει το είδος *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima* LK και αχινοί (Clypeaster)

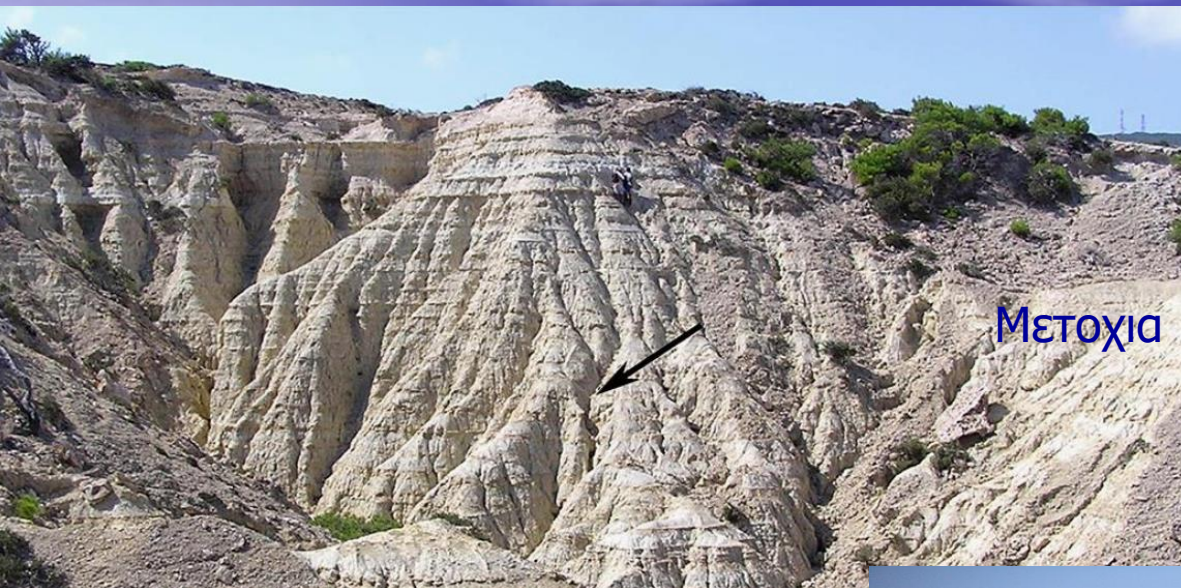
Στα ανώτερα τμήματα απαντούν λευκές μάργες με **απολιθωμένα ψάρια και φυτά** και βιοκλαστικοί, βιογενείς, μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι με πληθώρα φυκών, κοραλλίων και heterostegines.

Ιζηήματα του Νεογενούς

Σε κάποιες περιοχές της Γαύδου τα νεογενή ξεκινούν με εναλλαγές καφέ, λεπτόκοκκων άμμων και κυανών αμμωδών αργίλων, σαπροπηλών, μαργών με μεγάλη αφθονία πλαγκτονικών τρηματοφόρων και παντελή απουσία μακροαπολιθωμάτων.

Κατά θέσεις βιογενείς ύφαλοι (με άφθονα κοράλλια και μεγάλα ελασματοβράγχια ή γαστερόποδα και φύκη) ξεπροβάλλουν μέσα από τις κιτρινόχρες μάργες ή κάθονται πάνω σ'αυτές, ή οι υφαλώδεις ασβεστόλιθοι εξελίσσονται πλευρικά προς μάργες που εναλλάσσονται με ψαμμίτες

Ιζήματα του Νεογενούς

Ποταμός

Μπο

- Ιζήματα του Νεογενούς

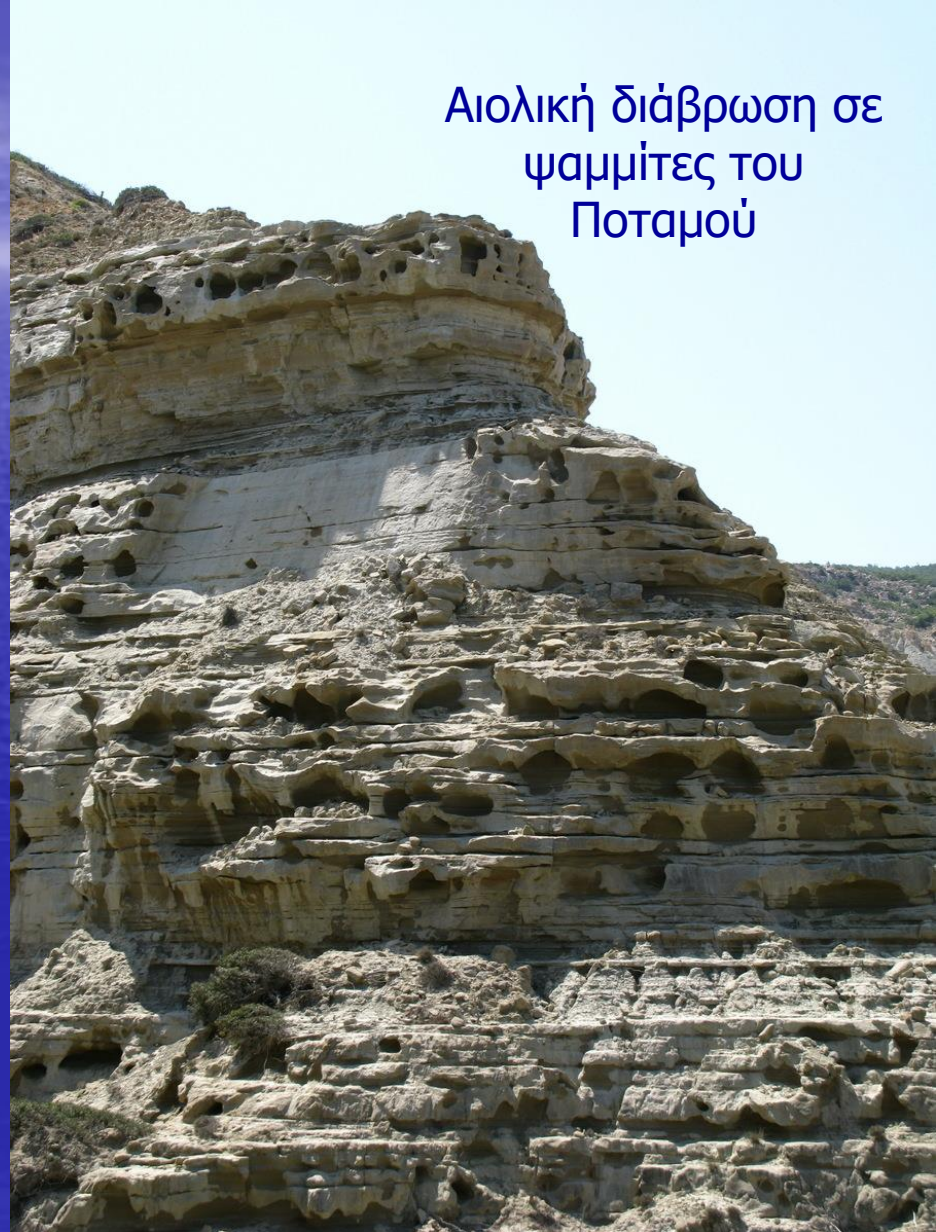

Ιζηµατα του Νεογενούς

Ρήγµα στον Ποταµό

Αιολική διάβρωση σε
ψαµµίτες του
Ποταµού

Απολιθώματα του Νεογενούς

Διαφορετικές όψεις μιας *Gryphaea (Crassostrea) gryphoides crassissima*
(μήκος 20 εκατοστά)

Απολιθώματα του Νεογενούς

Ταφοκοινωνία από Ostrees

Αχινός Clypeaster

Κοράλλι

Κοράλλι

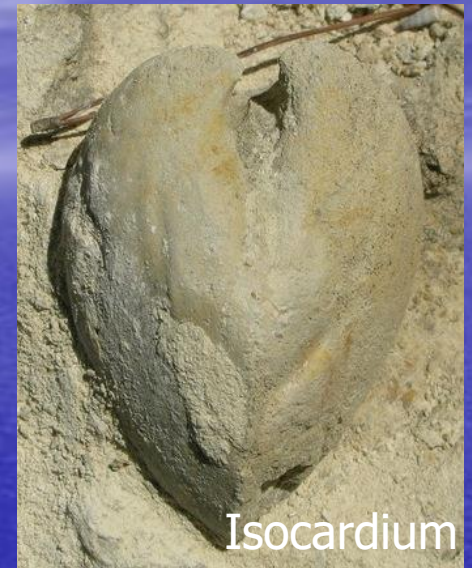
Απολιθώματα του Νεογενούς

Flabellipecten

Flabellipecten

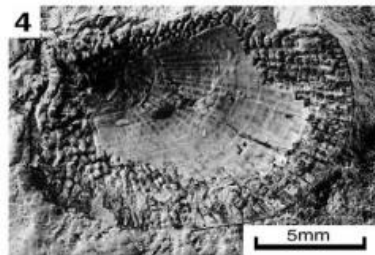
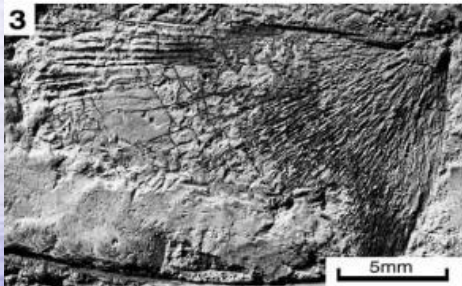
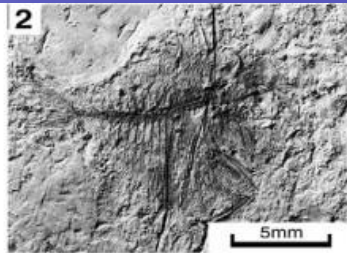
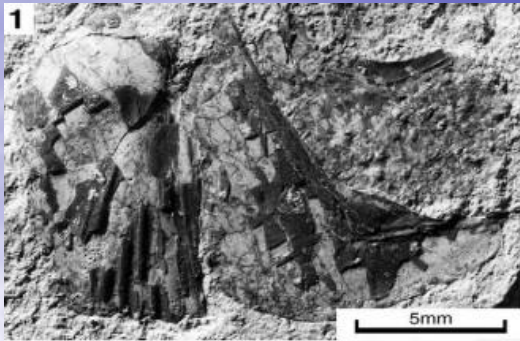

Isocardium

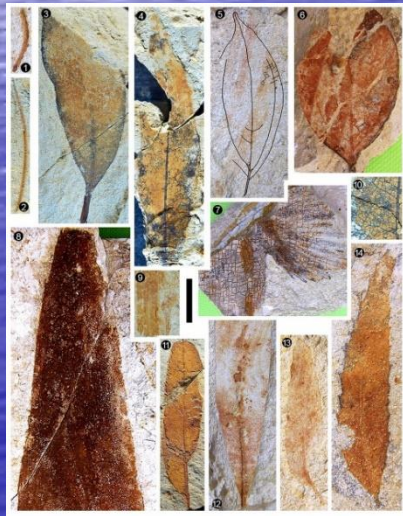
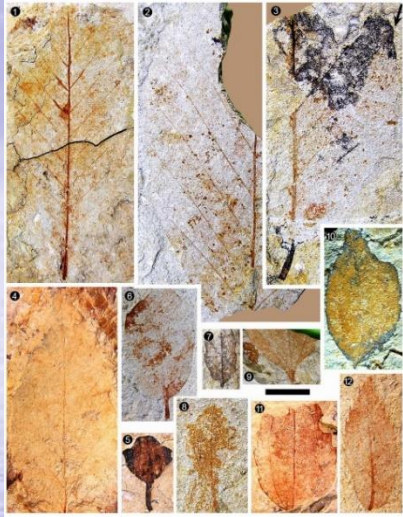
Γαστερόποδο

Απολιθώματα του Νεογενούς

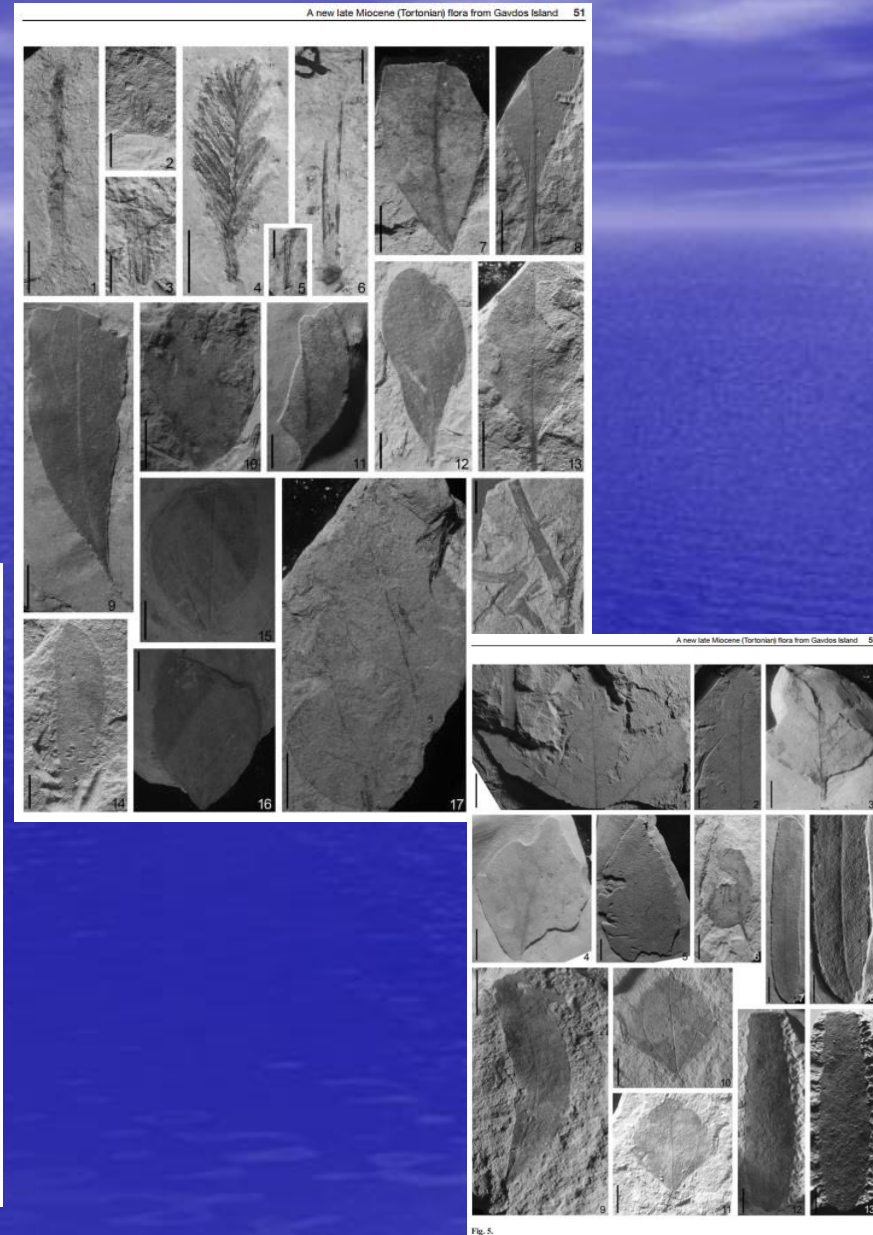
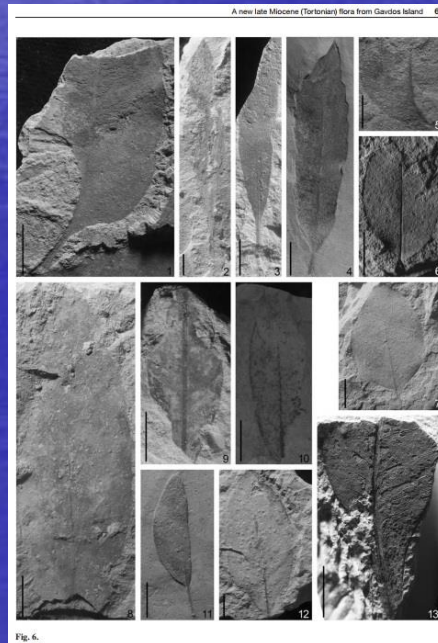
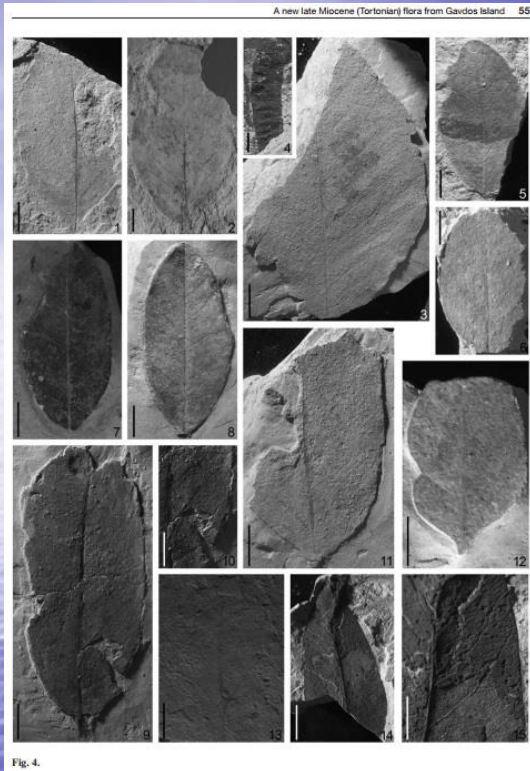

Απολιθωμένα ψάρια

- Απολιθωμένη χλωρίδα του Νεογενούς

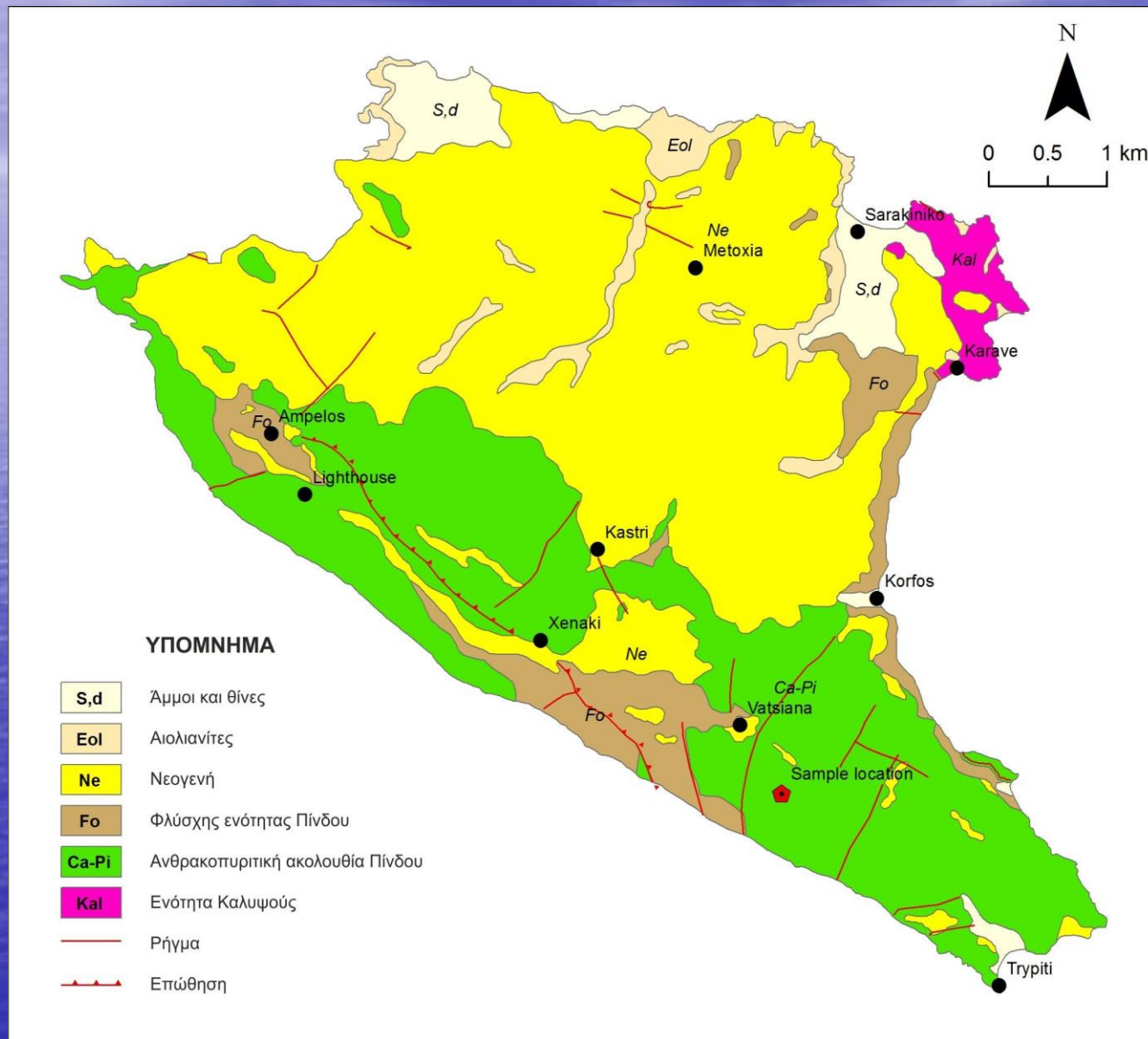

● Απολιθωμένη χλωρίδα του Νεογενοῦς

Απλοποιημένος Γεωλογικός Χάρτης της Γαύδου

Τεταρτογενείς αποθέσεις

Τεταρτογενείς σχηματισμοί

Πλειστοκαινικές και ολοκαινικές αποθέσεις (από 2,5 εκ. χρόνια πριν μέχρι σήμερα)

Οι Τεταρτογενείς αποθέσεις, διάσπαρτες σε όλο το νησί, έχουν αποθεθεί ασύμφωνα πάνω στα ιζήματα του Μέσου Μειοκαίνου (Νεογενές).

Περιλαμβάνουν:

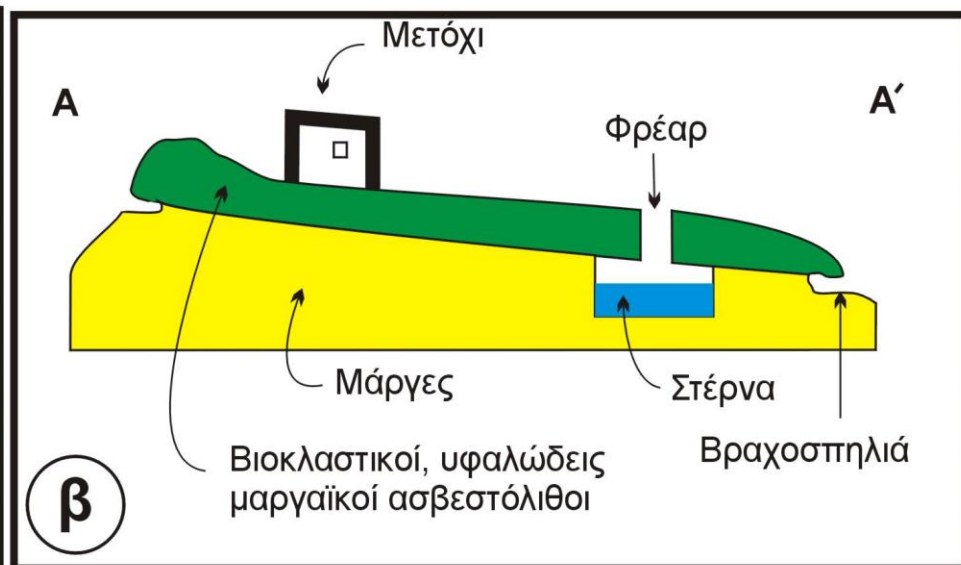
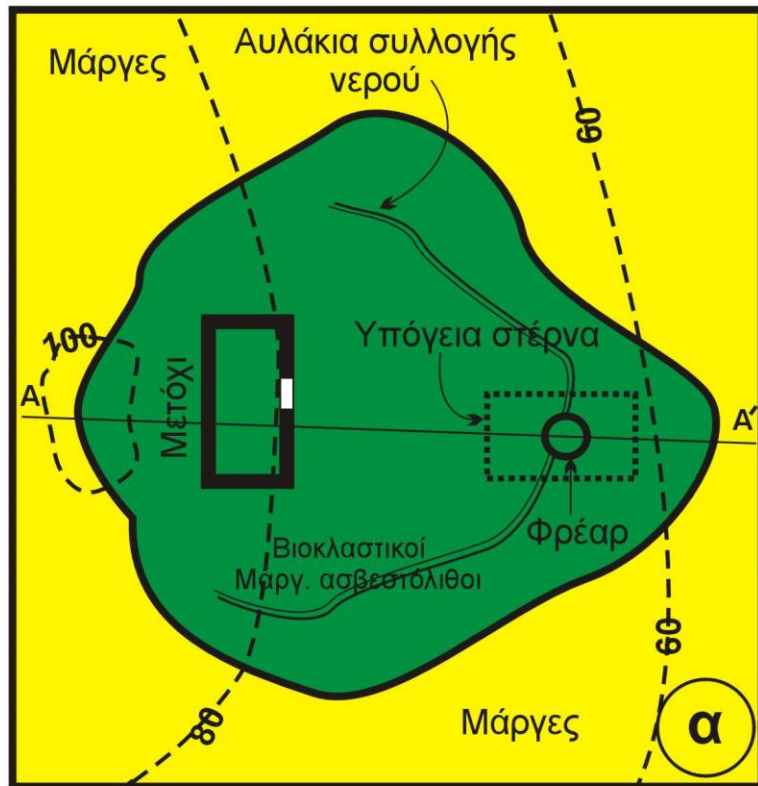
- i) μικρού πάχους μαργαϊκούς ασβεστολίθους, κάτω πλειστοκαινικής ηλικίας (2,5 έως 1 εκ. χρόνια περίπου)
- ii) Αιολιανίτες, δηλ. χερσαίες συγκεντρώσεις συγκολλημένης άμμου, με χαρακτηριστική σταυρωτή στρώση. Μέσα σ' αυτούς έχουν παγιδευτεί πολλοί αντιπρόσωποι του σαλιγκαριού *Helix cincta* ηλικίας από 22.600 έως 6.300 ετών
- iii) άμμους και πρόσφατες θίνες που καλύπτουν μεγάλες εκτάσεις στο βορειοδυτικό τμήμα του νησιού (Κεδρές), στην κοιλάδα του Σαρακίνικου, στην παραλία του Αγ. Ιωάννη.
- iv) θαλάσσιες αναβαθμίδες που συγκροτούνται από χιλιάδες μικροσκοπικούς θαλάσσιους οργανισμούς (βερμετίτες, σέρπουλες κ.α.), ισχυρά συγκολλημένους με κόκκους άμμου. Κατά θέσεις εμπερικλείουν θραύσματα αγγείων. Ραδιοχρονολογήσεις συνδέουν τη δημιουργία τους με τον μεγάλο σεισμό που έπληξε τα Φαλάσαιρνα το 356 μ.Χ
- v) πρόσφατες αποθέσεις (αλλούβια, κώνοι κορημάτων, σάρες, ποταμοχειμάρρεις αποθέσεις κ.α) που απαντούν σε μορφολογικά βυθίσματα ή στη βάση απότομων πρανών.

Οι μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι του Πλειστοκαίνου καθώς και μερικοί βιοκλαστικοί (υφαλώδεις) ασβεστόλιθοι του Νεογενούς έχουν ιδιαίτερη σημασία στην οργάνωση και ανάπτυξη του οικιστικού και παραγωγικού ιστού του νησιού.

Το γεγονός ότι είναι **εξαιρετικά ανθεκτικοί στη διάβρωση** είχε ως αποτέλεσμα οι ασβεστόλιθοι αυτοί να είναι υπεύθυνοι για τη δημιουργία μορφολογικών εξάρσεων, πάνω στις οποίες κτίστηκαν τα διάφορα οικογενειακά μετόχια, με τα δικά τους αλώνια, πατητήρια και στέρνες συλλογής βρόχινου νερού, έχοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα να ελέγχουν το χώρο γύρω από τις εξάρσεις όπου είχαν αναπτύξει τις όποιες καλλιέργειές τους.

Τον τρόπο με τον οποίο συνέλλεγαν το βρόχινο νερό θα τον ζήλευαν πολλοί υδρογεωλόγοι και μηχανικοί!

Η επιφάνεια των μαργαϊκών ασβεστολίθων, λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο με τον οποίον λειτουργούν σήμερα οι ομβροδεξαμενές.

Εικ. 2. Σχηματική απεικόνιση του τρόπου συλλογής και αποθήκευσης βρόχινου νερού στα μετόχια της Γαύδου (α: κάτοψη, β: τομή Α-Α')

Τα εποχικά λιμνία

Σε πολλά σημεία οι μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι παρουσιάζουν μια επιφανειακή διάβρωση που εκφράζεται με τη δημιουργία μικρών ή μεγαλύτερων κοιλοτήτων στις οποίες συγκεντρώνεται το νερό της βροχής που παραμένει σ' αυτές αρκετό χρονικό διάστημα.

Το νερό αυτό χρησιμοποιείται από τα ζώα αλλά και από τα εφήμερα φυτά που αναπτύσσονται με τη συνδρομή του λίγου χώματος που ο αέρας αποθέτει σ' αυτές και που κάθε χρόνο, με τις πρώτες βροχές αναγεννιώνται.

Εποχικά λιμνία: Απομεινάρια πληροφοριακών πινακίδων του προγράμματος Life

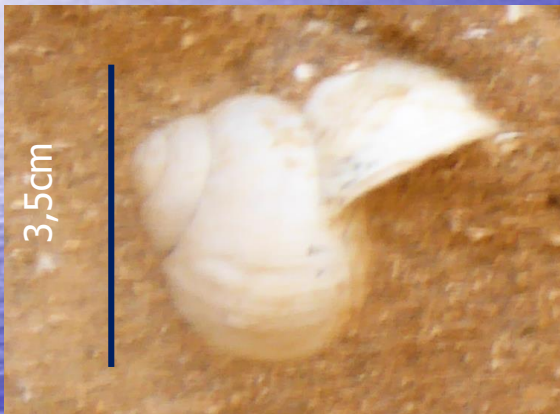
Οι αιολιανίτες

Οι αιολιανίτες

Οι αιολιανίτες

Οι αιολιανίτες

Οι αιολιανίτες

Οι θαλάσσιες αναβαθμίδες και η σημασία τους

Σημαδεύουν και μαρτυρούν τις παλιές γραμμές ακτών. Και έχουμε εντοπίσει αρκετές στο νησί. Άλλες πιο πάνω και άλλες πιο κάτω από τη σημερινή στάθμη της θάλασσας.

Γύρω στο 365 μ.Χ η στάθμη της θάλασσας πρέπει να ήταν δυο μέτρα πιο ψηλά απ'ότι είναι σήμερα. Τα παλιά λιμάνια έχουν βγει στη στεριά!

Η αλυκή

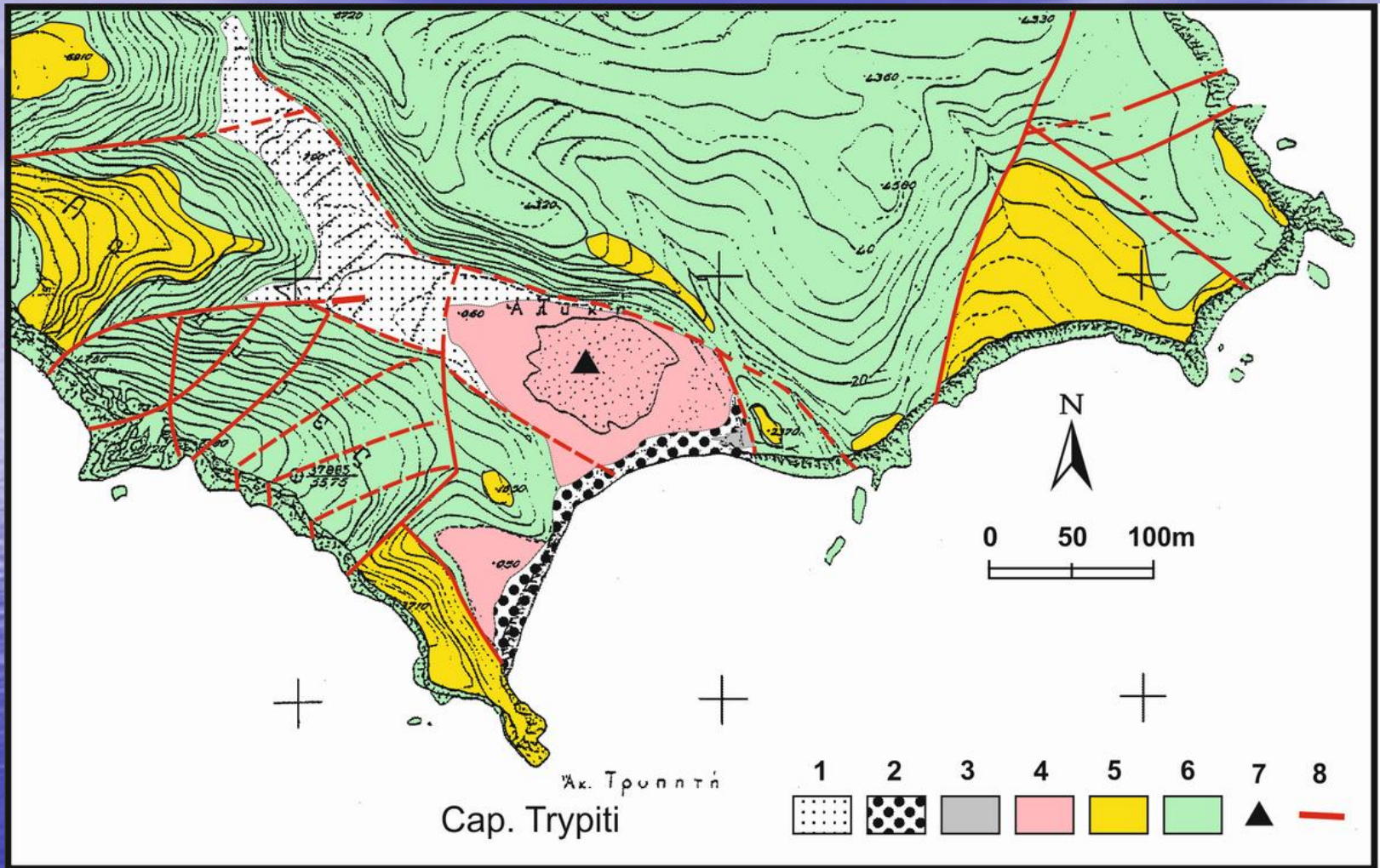

Fig. 2.: Geological map of the Trypiti area. 1: Alluvial deposits, 2: Coastal deposits (sands, gravels), 3: Aeolianites, 4: Fluviatile, lacustrine, lagoonal, or marine sediments, 5: Neogene deposits, 6) Formations of Pindos Unit, 7) Location of core sampling, 8) Fault.

Σε πυρήνες μικρών γεωτρήσεων εντοπίστηκαν 84 διαφορετικοί
γυρεόκοκκοι

Από αυτούς προσδιορίστηκαν μόνο οι 69 εκ των οποίων οι 15
αποδίδονται σε φυτά που δεν υπήρχαν στη Γαυδο (πχ. σημύδες
και βελανιδιές)

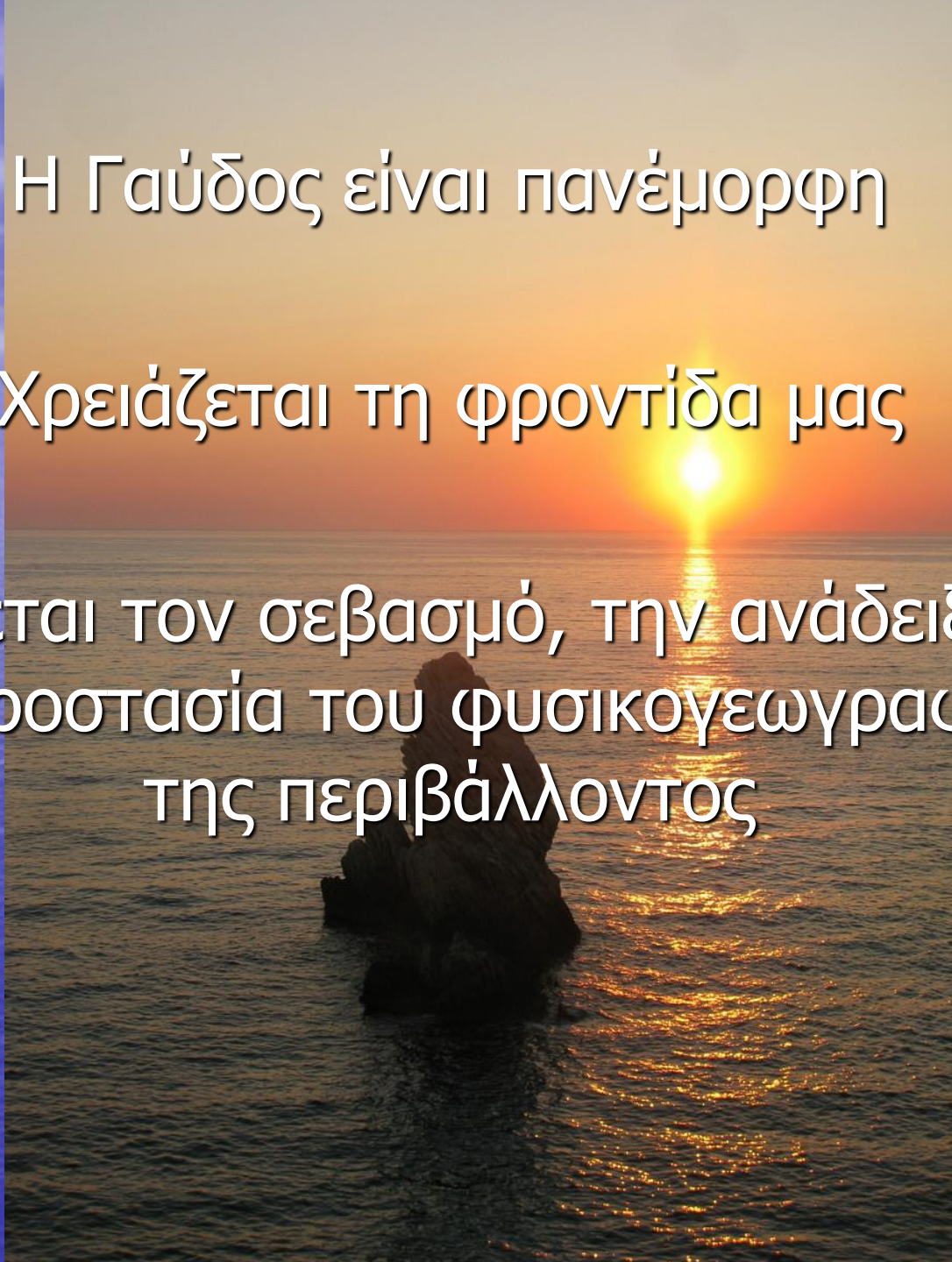
Με ραδιοχρονολογήσεις φαίνεται να καλύπτουν μια περίοδο από
την Late Minoan, Roman and early Byzantine periods
(1000 π.Χ μέχρι το 400 μ.Χ)

Με τη βοήθειά τους, έχουμε μια ικανοποιητική περιγραφή της
χρονικής κατανομής διαφόρων φυτών στο νησί

Η Γαύδος είναι πανέμορφη

Χρειάζεται τη φροντίδα μας

Χρειάζεται τον σεβασμό, την ανάδειξη και
την προστασία του φυσικογεωγραφικού
της περιβάλλοντος

Ευχαριστώ για την προσοχή σας